

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.020.03.2020

Piotr Sęczkowski
Burmistrz Poddębic
Urząd Miejski w Poddębicach
ul. Łódzka 17/21
99-200 Poddębice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/081 Realizacja programów rewitalizacji i ich efekty

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 93-106 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Poddębicach ¹ , 99-200 Poddębice, ul. Łódzka 17/21
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Sęczkowski, Burmistrz Poddębic ² od 19 listopada 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Realizacja procesu rewitalizacji.2. Efekty prowadzonej rewitalizacji.
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2020 (III kwartał) z uwzględnieniem zdarzeń wcześniejszych i późniejszych o ile miały wpływ na działalność jednostki w kontrolowanym zakresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ , z uwzględnieniem kryteriów określonych w art. 5 ust. 2 ustawy o NIK, tj. legalności, gospodarności i rzetelności.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Arkadiusz Kałużny, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/166/2020 z 28 września 2020 r.

(akta kontroli str.: 1-3)

¹ Dalej: Urząd.

² Dalej: Burmistrz.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200; dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2016-2020 Urząd był przygotowany pod względem organizacyjnym i kadrowym do realizacji zadań Programu Rewitalizacji Gminy Poddębice na lata 2016-2023⁵ (dalej Program Rewitalizacji lub Program).

Prowadzone działania związane z wdrażaniem rewitalizacji nie były w pełni zgodne z Programem Rewitalizacji. Wystąpiły opóźnienia realizacji zadań w stosunku do harmonogramu Programu, a kilku przedsięwzięć nie rozpoczęto, mimo upływu planowanego terminu ich realizacji. Sytuacja ta związana była ze wzrostem kosztów realizacji głównego, podstawowego projektu, a także brakiem dofinansowania zewnętrznego dla kilku projektów.

W trakcie wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie zapewniono czynnego udziału interesariuszy. Partycypacja społeczna ograniczona była do informowania społeczności o postępach w realizacji projektów rewitalizacyjnych za pośrednictwem internetu i mediów.

Projekty rewitalizacyjne realizowane przez Gminę Poddębice⁶ dofinansowane były środkami zewnętrznymi. Dofinansowanie dla projektów rewitalizacyjnych pozyskano w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020. Ponadto na realizację projektów uzyskano środki: z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016 – 2019 oraz Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020. Środki na realizację projektów wydatkowane były zgodnie z przepisami prawa.

Przyjęty w Programie Rewitalizacji system monitoringu i ewaluacji pozwalał na dokonanie oceny stopnia zachodzących zmian na obszarze rewitalizacji. Jednak powołany przez Burmistrza Zespół ds. Monitoringu nierzetelnie realizował ustalone zasady systemu monitoringu i ewaluacji Programu. Zespół ograniczał się tylko do pomiarów wskaźników rezultatu na poziomie projektów rewitalizacyjnych. Nie przeprowadzano badań w zakresie corocznego porównania wskaźników osiągnięcia celów Programu Rewitalizacji. Nie było możliwe zatem dokonanie oceny postępów realizowanego Programu.

Mimo wystąpienia przesłanek do dokonania aktualizacji Programu Rewitalizacji, dotyczących m.in. realizacji niektórych projektów niezgodnie z przyjętym harmonogramem, w tym również niepodjęcie w planowanym terminie realizacji niektórych projektów, nie podjęto takich działań.

Na poziomie realizacji projektów osiągnięto w zakończonych przedsięwzięciach zakładane wskaźniki rezultatu, jednak z uwagi na brak corocznego pomiaru wskaźników monitorowania nie można było ocenić całości zakładanych efektów procesu rewitalizacji. Podejmowane przez gminę zadania dotyczące realizacji projektów rewitalizacyjnych zapewniały zachowanie zasad komplementarności, koncentracji i kompleksowości. Opóźnienia w realizacji planowanych projektów oraz brak przeprowadzenia pełnego monitoringu, uniemożliwiały jednak określenie skali zachodzących zmian w obszarze objętym rewitalizacją.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Program Rewitalizacji przyjęty Uchwałą Nr XXXV/223/16 Rady Miejskiej w Poddębicach z dnia 16 grudnia 2016 r., opracowany z uwzględnieniem „Wytucznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”

⁶ Dalej gminę.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Realizacja programu rewitalizacji

1.1. W Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Poddębicach⁸ nie przypisano komórkom organizacyjnym zadań bezpośrednio związanych z wdrażaniem Programu Rewitalizacji. Wdrożeniem Programu Rewitalizacji w Urzędzie zajmowało się ośmiu pracowników z czterech komórek organizacyjnych⁹. W zakresach obowiązków i odpowiedzialności, ww. pracownicy mieli przypisane obowiązki przewidziane do realizacji przez komórki organizacyjne, wynikające z regulaminu organizacyjnego Urzędu. Do obowiązków pracowników Referatu Funduszy Zewnętrznych należało m.in.: zbieranie i analizowanie informacji o funduszach zewnętrznych i programach pomocowych, współdziałanie z właściwymi merytorycznie komórkami organizacyjnymi Urzędu w sprawach dotyczących przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektów z funduszy zewnętrznych dla realizowanych zadań i specyfikacji istotnych warunków zamówień i ogłoszeń o udzielaniu zamówień publicznych na dostawy i usługi finansowe z wykorzystaniem funduszy zewnętrznych. Do obowiązków pracowników Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej należało m. in.: organizacja i przeprowadzanie zamówień publicznych, koordynacja prowadzonych zadań, udział w odbiorach robót. W zakresie obowiązków i odpowiedzialności¹⁰ jednego Inspektora ww. Referatu wpisano: wykonywanie czynności związanych z realizacją zadań dotyczących inwestycji „Rewitalizacja kompleksu geotermalnego w Poddębicach¹¹.

(akta kontroli str.: 6-37, 145-208, 365-371)

Przyjęty w gminie proces wdrażania rewitalizacji odpowiadał rozwiązaniom ujętym w Programie Rewitalizacji. Zgodnie z zapisami Programu za jego wdrożenie odpowiedzialny był Burmistrz Poddębic, który corocznie przedstawiał Radzie

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Zarządzenie Nr 1/2016 Burmistrza Poddębic z dnia 11 stycznia 2016 roku w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Poddębicach z późniejszymi zmianami i Zarządzenie Nr 135/2019 Burmistrza Poddębic z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Poddębicach z późniejszymi zmianami.

⁹ Byli to: Kierownik i Inspektor Referatu Funduszy Zewnętrznych, pełniący obowiązki Kierownik i trzech Inspektorów Referatu Inwestycji Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Kierownik w Referacie Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki i Informatyk w Referacie Organizacyjnym. Zgodnie ze sporządzonym przez Sekretarza gminy wykazem pracowników zajmujących się wdrażaniem Programu Rewitalizacji do zadań Kierownika Referatu Funduszy Zewnętrznych należało opracowanie i składanie wniosków o dofinansowanie dla projektów rewitalizacyjnych (zadanie dotyczyło również Inspektora ww. Referatu), prowadzenie ciągłego monitoringu oraz okresowej i końcowej ewaluacji efektywności i skuteczności wdrażania Programu Rewitalizacji, zadania wynikające z członkostwa w Zespole ds. Monitoringu. Do zadań Inspektora w Referacie Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej należała realizacja projektów infrastrukturalnych, koordynacja i realizacja projektów w ramach Programu Rewitalizacji, przygotowanie i wdrożenie planu działań w zakresie komunikacji społecznej Programu Rewitalizacji, zadania wynikające z członkostwa w zespołach: ds. Realizacji Programu Rewitalizacji i ds. Monitoringu. Jako zadania p.o. Kierownika Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej wskazano realizację i rozliczanie projektów infrastrukturalnych, koordynację i realizację projektów w ramach Programu Rewitalizacji. Do zadań dwóch pracowników na stanowisku Inspektora w Referacie Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej należało zapewnienie poprawności w zakresie realizacji zamówień publicznych. Do zadań Informatyka w Referacie Organizacyjnym należała obsługa strony internetowej Urzędu i realizacja projektów teleinformatycznych. Do zadań Kierownika Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki przypisano zadania wynikające z członkostwa w Zespole ds. Realizacji Programu Rewitalizacji.

¹⁰ Zakres obowiązków i odpowiedzialności z dnia 1 lutego 2020 r.

¹¹ Były to zadania w zakresie: 1) uczestniczenia w naradach koordynacyjnych, 2) akceptacji przedstawianych przez wykonawcę materiałów i urządzeń przed ich wbudowaniem oraz potwierdzanie parametrów równoważności dla produktów oferowanych przez wykonawcę do wbudowania, 3) udziału w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowań na wyposażenie obiektów basenowych, 4) akceptacji projektów pism wychodzących z Gminy Poddębice związanych z inwestycją basenową.

Miejskiej w Poddębicach informację o postępach w realizacji Programu Rewitalizacji¹². Funkcję instytucji zarządzającej i koordynującej wdrażanie niniejszego Programu pełnił Urząd. Do zadań Urzędu należało m. in.:

- opracowanie i składanie wniosków o dofinansowanie dla projektów rewitalizacyjnych,
- zapewnienie poprawności w zakresie realizacji zamówień publicznych, zasad konkurencyjności i ochrony środowiska,
- prowadzenie ciągłego monitoringu oraz okresowej i końcowej ewaluacji efektywności i skuteczności wdrażania Programu,
- koordynacja i realizacja projektów w ramach Programu.

Stosownie do postanowień Programu Rewitalizacji Burmistrz powołał Zespół do spraw realizacji Programu Rewitalizacji¹³, a także Zespół do spraw monitoringu Programu Rewitalizacji Gminy Poddębice na lata 2016 – 2020¹⁴ (dalej Zespół ds. Monitoringu).

(akta kontroli str.: 38-144, 290-315, 343-346)

Pracownicy Referatu Funduszy Zewnętrznych uczestniczyli w spotkaniach informacyjnych w zakresie rewitalizacji¹⁵. Ponadto ww. pracownicy brali udział w szkoleniach m. in. w zakresie: prawa zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz audytu, ewaluacji i monitoringu projektów RPO WŁ na lata 2014-2020, trwałości ww. projektów, możliwości uzyskania dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki w Łodzi. Pracownicy Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej uczestniczyli w szkoleniach z zakresu prawa zamówień publicznych.

Burmistrz wyjaśnił, iż pracownicy uczestniczący w procesie rewitalizacji wykonują zadania przypisane im do zajmowanych stanowisk, a także wynikające z zarządzeń o powołanych zespołach. Wyjaśnił również, iż ww. pracownicy uczestniczyli już we wdrażaniu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Poddębice na lata 2008 – 2015” i posiadają doświadczenie w realizacji programów rewitalizacji.

(akta kontroli str.: 365-368, 373-430)

1.2. Program Rewitalizacji uwzględniał zasadę partycypacji społecznej i partnerstwa, polegającą na współpracy i zaangażowaniu społeczności gminy, interesariuszy z obszaru rewitalizowanego, partnerów publicznych, w tym samorządu lokalnego oraz partnerów społeczno-gospodarczych. Dla efektywnego i skutecznego wdrażania Programu założono udział społeczności lokalnej poprzez zapewnienie konsultacji społecznych na wszystkich etapach, tj. diagnozowania, programowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji. Dla zapewnienia efektywnej współpracy z partnerami procesów rewitalizacji przewidziano korzystanie z narzędzi komunikacji obejmujących:

- informacje na stronie internetowej Urzędu,
- informacje przekazywane za pośrednictwem lokalnych mediów,
- spotkania Zespołu ds. realizacji Programu Rewitalizacji wraz z przedstawicielami - kluczowych dla rewitalizacji - partnerów z sektora społecznego i gospodarczego oraz ekspertami i specjalistami zewnętrznymi,

¹² Burmistrz przedstawił informacje z dnia: 18 grudnia 2017, 18 grudnia 2018 r. i 28 lutego 2020 r.

¹³ Zarządzeniem Nr 86/2017 Burmistrza Poddębic z dnia 18 maja 2017 r. Zgodnie z ww. zarządzeniem w skład zespołu weszli: Kierownik Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Kierownik Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki, Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poddębicach, przedstawiciel przedsiębiorców i przedstawiciel organizacji pozarządowych.

¹⁴ Zarządzeniem Nr 161/2017 Burmistrza Poddębic z dnia 19 października 2017 r.

¹⁵ 4 kwietnia 2016 r. w Wojewódzkiej Konferencji o rewitalizacji w Centrum Dydaktyczno-Konferencyjnym Instytutu Europejskiego w Łodzi, 22 grudnia 2016 r. w spotkaniu informacyjnym pn. „Aktualne konkursy w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020: Poddziałanie VI.3.2 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego” w Urzędzie Miasta w Sieradzu, w dniu 12 września 2019 r. w seminarium „Łódzkie na Plus z Funduszami Europejskimi „Rewitalizacja” w Piotrkowie Trybunalskim.

- spotkania informacyjno-konsultacyjne z mieszkańcami, w szczególności z obszaru rewitalizowanego, organizowane w miarę postępu prac rewitalizacyjnych.

Zgodnie z postanowieniami Programu, jako inicjatora i gospodarza forum partycypacji różnych środowisk, Burmistrz powołał Zespół ds. realizacji Programu Rewitalizacji. Do zadań ww. Zespołu należało:

- wykonywanie zapisów Programu Rewitalizacji w zakresie osiągania celów, realizacji działań w sferze infrastrukturalnej i społecznej w założonym horyzoncie czasowym, w szczególności dotyczących efektów synergii realizowanych projektów,
- nadzorowanie współpracy z partnerami,
- wdrożenie mechanizmów partycypacji społecznej¹⁶,
- zaangażowanie w działalność informacyjno-edukacyjną wspierającą działania rewitalizacyjne.

(akta kontroli str.: 38-144, 312-315, 372)

Na etapie przygotowania projektu Programu Rewitalizacji w gminie udział różnych grup interesariuszy realizowany był poprzez:

- udział w przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy ankietach m.in. w zakresie ich potrzeb i oczekiwań,
- zorganizowanie spotkania konsultacyjnego w sprawie projektu Programu Rewitalizacji z przedstawicielami grup interesariuszy z terenu gminy Poddębice¹⁷,
- konsultacje społeczne z mieszkańcami z obszaru rewitalizacji¹⁸.

W procesie wdrażania i monitorowania Programu Rewitalizacji udział interesariuszy realizowany był w ramach Zespołu ds. realizacji Programu Rewitalizacji¹⁹ poprzez uczestniczenie w posiedzeniach ww. Zespołu²⁰.

Spośród przewidzianych w Programie Rewitalizacji form partycypacji w Urzędzie ograniczono się do umieszczania informacji na temat realizacji projektów rewitalizacyjnych na stronie internetowej²¹.

Na etapie wdrażania i monitorowania Programu Rewitalizacji nie przeprowadzono konsultacji społecznych, spotkań, debat, wizyt studyjnych, nie przeprowadzono badań i ankiet. Zespół ds. realizacji Programu Rewitalizacji ograniczał się do spotkań członków ww. Zespołu i sporządzania protokołów z posiedzeń.

(akta kontroli str.: 242-289, 312-342, 365-370, 372)

¹⁶ Zespół ds. realizacji Programu Rewitalizacji opracował mechanizmy partycypacji społecznej, w których określił formy współpracy:

- spotkania konsultacyjne,
- konsultacje prowadzone za pośrednictwem strony internetowej, tj. ankiety, formularze zgłaszania uwag,
- poczta tradycyjna, poczta elektroniczna.

- w trakcie realizacji Programu Rewitalizacji przeprowadzenie dwukrotnie wśród interesariuszy Programu badania opinii publicznej za pośrednictwem przyjętych w Urzędzie form konsultacji społecznych.

¹⁷ W spotkaniu uczestniczyło 15 osób, w tym siedmiu przedstawicieli organów administracji publicznej, sześciu przedstawicieli organizacji pozarządowych i dwóch przedsiębiorców.

¹⁸ W spotkaniu uczestniczyły trzy osoby spośród 2219 uprawnionych mieszkańców z terenu objętego rewitalizacją i czterech przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Poddębicach, w tym osoba opracowująca Program Rewitalizacji.

¹⁹ W skład ww. Zespołu oprócz pracowników Urzędu (Kierownika Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej i Kierownika Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki) powołano: Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poddębicach, przedstawiciela przedsiębiorców i przedstawiciela organizacji pozarządowych.

²⁰ Z posiedzeń Zespołu sporządzano protokoły w których opisywano stan realizacji projektów rewitalizacyjnych, podsumowując, iż analiza stopnia wdrożenia projektów ujętych w Programie Rewitalizacji nie wskazywała zagrożeń osiągnięcia celów w nim założonych. Protokoły z posiedzenia Zespołu ds. realizacji Programu Rewitalizacji sporządzono w dniach: 9 czerwca 2017 r., 5 grudnia 2017 r., 17 maja 2018 r., 16 listopada 2018 r., 12 czerwca 2019 r. i 29 listopada 2019 r.

²¹ Strona internetowa Urzędu: www.poddebice.pl.

1.3. W Programie Rewitalizacji wyszczególniono do realizacji pięć projektów podstawowych²² (w tym jeden o charakterze infrastrukturalnym, dwa o charakterze socjalnym i dwa związane ze środowiskiem). Wartość ww. projektów oszacowano na kwotę 74 701 259 zł. Projekty te miały być realizowane przy udziale środków własnych Gminy, a także przy wykorzystaniu finansowania zewnętrznego, tj.:

- z budżetu gminy w wysokości 23 077 844 zł (30,89% szacunkowej wartości projektów podstawowych),
- z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2016 – 2020 (dalej RPO WŁ 2016 – 2020) w wysokości 51 589 431 zł (69,06% szacunkowej wartości projektów podstawowych),
- z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej WFOŚiGW w wysokości 28 484 zł),
- Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Poddębicach w kwocie 5 500 zł.

W Programie zaplanowano również 13²³ pozostałych projektów rewitalizacyjnych (w tym sześć projektów infrastrukturalnych i siedem socjalnych) o szacunkowej wartości 71 756 538 zł²⁴. W ww. kwocie zaplanowano środki z:

²² Projekty rewitalizacyjne pn.: 1) Przeciw wykluczeniu, czyli życie OD(NOWA) – planowana kwota finansowania 620 742,50 zł (w tym: 527 242,50 zł – z RPO WŁ 2014-2020, 93 500,00 zł z budżetu gminy Poddębice); 2) Przeciw wykluczeniu – KRAINA BEZ BARIER - rewitalizacja kompleksu geotermalnego w Poddębicach - planowane kwota finansowania 59 500 000,00 zł (w tym: 41 117 886,18 zł z RPO WŁ 2014-2020, 18 382 113,82 zł z budżetu gminy Poddębice); 3) Rewitalizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego – Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Targowej 2 - planowana kwota finansowania 110 000,00 zł (w tym: 76 016,26 zł z RPO WŁ 2014-2020, 28 483,74 zł z WFOŚiGW, 5 500,00 zł środki własne); 4) Przebudowa/modernizacja hali sportowej i Gimnazjum - planowana kwota finansowania 1 200 000,00 zł (w tym: 829 268,29 zł - z RPO WŁ 2014-2020, 370 731,71 zł – z budżetu gminy Poddębice); 5) Przebudowa i rozbudowa Przedszkola w Poddębicach przy ul. Milej 14/16 – planowana kwota finansowania 13 270 516,94 zł (w tym: 9 039 018,36 zł z RPO WŁ 2014-2020, 4 231 498,58 zł z budżetu gminy Poddębice).

²³ W tym dwa pod numeracją 3a i 3b.

²⁴ Pozostałe projekty rewitalizacyjne pn.: 1) W krainie przedszkolaka – planowana kwota finansowania 600 000,00 zł (w tym: 510 000,00 zł – z RPO WŁ 2014-2020, 90 000,00 zł z budżetu gminy Poddębice); 2) Lepszy start – planowana kwota finansowania 500 000,00 zł (w tym: 425 000,00 zł – z RPO WŁ 2014-2020, 75 000,00 zł z budżetu gminy Poddębice); 3a) Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej nr 111020E na odcinku od ul. Mickiewicza (droga powiatowa) do zjazdu na działkę 4/3 do Geotermii Poddębice – planowana kwota finansowania 1 810 000,00 zł (w tym: 905 000,00 zł z Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019, 905 000,00 zł z budżetu gminy Poddębice); 3b) Powiązanie komunikacyjne dróg: wojewódzkiej nr 703 i krajowej nr 72 z centrum wodolecznictwa i rekreacji, obiektami Geotermii Poddębice oraz terenami inwestycyjnym gminy w zakresie: Przebudowa i rozbudowa ulicy Zielonej w Poddębicach na odcinku od granicy pasa drogowego drogi krajowej nr 72 do ul. Targowej oraz przebudowa i rozbudowa ul. Targowej na odcinku od ul. Mickiewicza do granicy miasta Poddębice – planowana kwota finansowania 10 300 000,00 zł (w tym: 5 150 000,00 zł z Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019, 5 150 000,00 zł z budżetu gminy Poddębice); 4) Przebudowa i rozbudowa dróg dojazdowych do kompleksu geotermalnego: ul. Jałowcowa, ul. Kochanowskiego i ul. Polna – planowana kwota finansowania 3 000 000,00 zł (w tym: 1 500 000,00 zł z Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019, 1 500 000,00 zł z budżetu gminy Poddębice); 5) Budowa teleinformatycznego systemu e-usług w Gminie Poddębice - planowana kwota finansowania 2 328 498,00 zł (w tym 1 529 884,00 zł – z RPO WŁ 2014-2020, 798 614,00 zł z budżetu gminy Poddębice); 6) Aktywizacja osób bezrobotnych - planowana kwota finansowania 400 000,00 zł (w tym 380 000,00 zł – z RPO WŁ 2014-2020, 20 000,00 zł - środki Powiatowego Urzędu Pracy w Poddębicach); 7) Rodzina pod parasolem - planowana kwota finansowania 760 000,00 zł (w tym 722 000,00 zł – z RPO WŁ 2014-2020, 38 000,00 zł - środki PCPR); 8) Utworzenie Centrum Rehabilitacji i Balneologii w ramach turystyki zdrowotnej w Poddębickim Centrum Zdrowia - planowana kwota finansowania 48 000 000,00 zł (w tym 40 800 000,00 zł – z RPO WŁ 2014-2020, 7 200 000,00 zł z budżetu Powiatu Poddębickiego); 9) Przystosowanie budynku Internatu w Poddębicach do pełnienia funkcji turystyki zdrowotnej – bazy noclegowej - planowana kwota finansowania 2 978 040,00 zł (w tym 2 100 000,00 zł – z RPO WŁ 2014-2020, 878 040,00 zł z budżetu Powiatu Poddębickiego); 10) Poprawa jakości życia osób niesamodzielnych, w tym szczególnie osób starszych, poprzez utworzenie DDOM (Dom Dzielnej Opieki Medycznej) przy NZOZ MOŻ-MEDS.J. w Poddębicach - planowana kwota finansowania 1 000 000,00 zł (w tym 970 000,00 zł z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 - 2020 (dalej PO WER 2014 – 2020), 30 000,00 zł z budżetu Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej MOŻ-MED. S.J. (dalej NZOZ MOŻ-MED S.J.); 11) POMAGAJMY SOBIE - planowana kwota finansowania 30 000,00 z budżetu gminy Poddębice; 12) AKTYWNY PODEBICZANIN - planowana kwota finansowania 50 000,00 zł (w tym 47 500,00 zł PO WER 2014 - 2020, 2 500,00 zł z budżetu gminy Poddębice).

- budżetu gminy w wysokości 8 551 114 zł (11,9% szacunkowej wartości projektów pozostałych),
- budżetu Powiatu Poddębickiego w wysokości 8 078 040 zł (11,3% szacunkowej wartości projektów pozostałych),
- PCPR-u w Poddębicach wysokości 38 000 zł,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Poddębicach (dalej PUP) w wysokości 20 000 zł,
- budżetu NZOZ MOŻ-MED w Poddębicach w kwocie 30 000 zł,
- RPO WŁ 2016 – 2020 w wysokości 46 466 884 zł (64,8% szacunkowej wartości pozostałych projektów),
- Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016 – 2019 w kwocie 7 555 000 zł (10,5% szacunkowej wartości pozostałych projektów),
- Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 - 2020 w wysokości 1.017.500 zł (1,4% szacunkowej wartości pozostałych projektów).

Do 30 września 2020 r. zrealizowano w całości cztery projekty²⁵ z grupy pozostałych projektów rewitalizacyjnych. Osiem projektów, w tym cztery z listy podstawowych projektów, były w trakcie realizacji²⁶. Nie rozpoczęto realizacji jednego projektu rewitalizacyjnego z listy podstawowych projektów, tj. projektu pn. Przebudowa i rozbudowa Przedszkola w Poddębicach przy ul. Miłej 14/16 i pięciu projektów z listy pozostałych projektów rewitalizacyjnych²⁷.

(akta kontroli str.: 108-123, 450-468)

W przypadku projektów pn. W Krainie Przedszkolaka i Pomagajmy Sobie nie ujęto ich w Wieloletniej Prognozie Finansowej (dalej WPF), a w przypadku projektu pn. Przebudowa i rozbudowa Przedszkola w Poddębicach przy ul. Miłej 14/16 w załączniku do WPF z 16 listopada 2018 r.²⁸, na planowane do 2022 roku przedsięwzięcie wpisano wartość zerową (w Programie zapisano czteroletni okres realizacji ww. projektu od 2017 do 2020 r.). W pozostałych przypadkach kwoty na planowane projekty rewitalizacyjne realizowane przez gminę ujmowane były w WPF i corocznych uchwałach budżetowych.

Burmistrz wyjaśnił, iż: gmina nie wykazała projektu pn. W Krainie Przedszkolaka w WPF, ponieważ na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie projektu, nie było konieczne zagwarantowanie środków w budżecie gminy. Projekt pn. Pomagajmy Sobie to przedsięwzięcie realizowane ze środków własnych. Po uruchomieniu kompleksu dla osób niepełnosprawnych, będzie to zadanie jednoroczne, zatem nie ma konieczności uwzględniania go w WPF. Jednocześnie zgodnie z art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁹ (dalej ufp), wydatki uwzględnione w WPF muszą być realistyczne, w związku z powyższym gmina dokonywała stosownych korekt WPF adekwatnie do sytuacji finansowej gminy

²⁵ Budowa teleinformatycznego systemu e-usług w Gminie Poddębice, na który wydatkowano 2 406 387,21 zł (w tym 1 528 643,20 zł z RPO WŁ 2014 – 2020, 877 744,01 zł z budżetu gminy Poddębice); Rodzina pod parasolem, na który wydatkowano 535 990,63 zł (w tym 455 110,63 zł z RPO WŁ 2014 – 2020, 80 880,00 zł ze środków PCPR w Poddębicach); Poprawa jakości życia osób niesamodzielnych, w tym szczególnie osób starszych, poprzez utworzenie DDOM (Dom Dzielnej Opieki Medycznej) przy NZOZ MOŻ-MED w Poddębicach, na który wydatkowano 892 382,19 zł (w tym 865 610,72 zł w ramach PO WER 2014 – 2020, 26 771,47 zł z budżetu NZOZ MOŻ-MED. S.J.; AKTYWNY PODDĘBICZANIN, na który wydatkowano 81 992,88 zł z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020.

²⁶ Dla siedmiu projektów w trakcie realizacji złożono wnioski o dofinansowanie, a dla sześciu podpisano umowy o dofinansowanie. Rozpoczęto realizację zadania dla siedmiu projektów rewitalizacyjnych.

²⁷ Trzech projektów, dla których, zgodnie z Programem Rewitalizacji, realizatorem była gmina Poddębice (W krainie przedszkolaka, Lepszy start i POMAGAJMY SOBIE) i dwóch projektów, dla których realizatorem był Powiat Poddębicki (Utworzenie Centrum Rehabilitacji i Balneologii w ramach turystyki zdrowotnej w Poddębickim Centrum Zdrowia i Przystosowanie budynku Internatu w Poddębicach do pełnienia funkcji turystyki zdrowotnej – bazy noclegowej).

²⁸ Załącznik nr 2 do uchwały Nr LXVI/409/18 Rady Miejskiej w Poddębicach.

²⁹ Dz.U. z 2019 r. poz. 869.

i możliwości pozyskania dofinansowania na realizację poszczególnych projektów. W przypadku projektu pn. Przebudowa i rozbudowa Przedszkola w Poddębicach przy ul. Miłej 14/16 projekt znajdował się na dalszym miejscu listy rezerwowej na dofinansowanie. Szansa naboru była niewielka i nie było możliwości dofinansowania z innych źródeł. Jednocześnie w latach 2018 – 2020 gmina zmuszona była przeznaczyć większą kwotę środków własnych na realizację projektów objętych umowami o dofinansowanie, tj. Przeciw wykluczeniu – Kraina Bez Barrier w Poddębicach – rewitalizacja kompleksu geotermalnego i Termomodernizacja budynków na obszarze Gminy Poddębice, wobec czego uwolniła środki w ramach tego zadania. Burmistrz wyjaśnił również, iż: *Gmina Poddębice w dniu 25.09.2020 r. złożyła wniosek o dofinansowanie projektu „Przebudowa i rozbudowa Przedszkola Publicznego w Poddębicach przy ul. Miłej 14/16” do Rządowego Programu Inwestycji Lokalnych. Zakończenie realizacji projektu zaplanowano do 31.12.2022 roku. Po otrzymaniu dofinansowania Gmina Poddębice ponownie wprowadziła zadanie do Wieloletniej Prognozy Finansowej. Zgodnie z pierwotnym założeniem, planowano realizację projektu w ciągu 4 lat, jednak po analizie warunków technicznych uznano, że okres realizacji może ulec skróceniu.*

(akta kontroli str.: 450-468, 592-744, 1323, 1466-1468, 1470-1472)

Program Rewitalizacji zawierał planowane terminy realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

W terminach określonych w Programie rozpoczęto realizację dwóch spośród czterech podstawowych projektów³⁰ (w piątym projekcie gmina była partnerem a program ten miał być realizowany przez jednostkę organizacyjną). Projekty te jednak nie zostały zakończone w planowanym okresie; i tak:

- w przypadku projektu pn. Przeciw wykluczeniu – KRAINA BEZ BARIER - rewitalizacja kompleksu geotermalnego w Poddębicach, realizację zadania rozpoczęto zgodnie z Programem w 2017 roku, jednak wydłużono termin zakończenia realizacji z 2020 roku na 2022 rok, tj. o dwa lata.

Burmistrz wyjaśnił, iż: *wydłużenie okresu realizacji związane było z problemami wyłonienia wykonawcy robót budowlanych, w związku z powyższym zawarto aneks do umowy na dofinansowanie w zakresie terminu realizacji do 30 grudnia 2022 roku;*

- w przypadku projektu pn. Przebudowa/modernizacja hali sportowej i Gimnazjum w Poddębicach w terminie realizacji projektu, tj. w latach 2018 – 2019, zrealizowano część projektu dotyczącą przebudowy i modernizacji hali sportowej.

Burmistrz wyjaśnił, iż: *przedsięwzięcie zrealizowano w ograniczonym zakresie z uwagi na ograniczone możliwości finansowe gminy i znaczny wzrost kosztów względem szacowanych na etapie tworzenia Programu Rewitalizacji. Gmina Poddębice rozważa również wymianę pokrycia dachowego budynku szkoły w ramach środków własnych. W 2019 roku Gmina Poddębice złożyła wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Poprawa jakości kształcenia w Szkole Podstawowej Nr 1 im. Lotników Polskich w Poddębicach”³¹ z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, obejmujący przebudowę i rozbudowę budynku szkoły, oraz wyposażenie sal lekcyjnych w specjalistyczny sprzęt.*

³⁰ W tym jeden projekt pn. Przeciw wykluczeniu, czyli życie OD(NOWA) planowany do realizacji przez jednostkę gminy – MGOPS w Poddębicach.

³¹ Budynek Gimnazjum od 1 września 2018 r. stanowi siedzibę Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Lotników Polskich w Poddębicach.

W przypadku projektu podstawowego pn. Przeciw wykluczeniu, czyli życie OD(NOWA)³² zgodnie z Programem Rewitalizacji termin realizacji planowano na lata 2017 – 2018, a realizację rozpoczęto w dniu 1 czerwca 2020 r.

Burmistrz wyjaśnił, że: *zmianie uległa nazwa projektu – nazwę projektu dostosowano do zakresu przedsięwzięcia. Realizator projektu uznał, że nowa nazwa jest bardziej adekwatna do realizowanego zakresu. Zaktualizowano wartość projektu, co wynikało z konieczności aktualizacji budżetu przedsięwzięcia i dostosowanie go do cen aktualnych na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie. Rozpoczęcie realizacji projektu nastąpiło w 2020 roku – opóźnienie wynikało z braku możliwości realizacji przedsięwzięcia w pierwotnie założonym terminie; MGOPS nie dysponował odpowiednio przygotowaną kadrą do realizacji projektu.*

Realizacja czwartego projektu rewitalizacyjnego z listy podstawowych projektów, realizowanych przez gminę „Przebudowa i rozbudowa Przedszkola w Poddębicach przy ul. Miłej 14/16” nie została rozpoczęta do dnia zakończenia kontroli. Według założeń Programu Rewitalizacji ww. projekt miał zostać zrealizowany w latach 2017 - 2020.

Burmistrz wyjaśnił, iż: *Gmina Poddębice złożyła wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia w dniu 22.12.2016 r. do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. Z uwagi na wyczerpanie alokacji brak było możliwości uzyskania wsparcia we wnioskowanej kwocie. W dniu 25.09.2020 r. Gmina złożyła wniosek w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Wniosek w trakcie oceny. W przypadku nie otrzymania dofinansowania Gmina Poddębice rozważy możliwość realizacji zadania w ramach środków własnych. Z przeprowadzonej analizy wynika, że podmioty prywatne działające w obszarze rewitalizacji, realizują zadania w obszarze infrastruktury przedszkolnej i żłobkowej.*

Z 13 pozostałych projektów rewitalizacyjnych ujętych w Programie Rewitalizacji, w ośmiu³³ jako realizatora zaplanowano gminę Poddębice.

Dwa z ww. projektów³⁴, zrealizowane zostały w całości i w terminie wynikającym z Programu. Do dnia zakończenia kontroli nie rozpoczęto realizacji dwóch projektów, pomimo iż były zaplanowane na lata 2017 – 2018 (projekt W Krainie Przedszkolaka) i 2018 rok (projekt Lepszy start).

Burmistrz wyjaśnił, iż: *Gmina Poddębice w dniu 18 kwietnia 2017r. złożyła wniosek o dofinansowanie projektu „W Krainie Przedszkolaka” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 w ramach naboru nr RPLD-11.01.01-IŻ.00-10-001/16. Wniosek został odrzucony na etapie oceny formalno-merytorycznej i nie uzyskał dofinansowania. Wyjaśnił również, że: Gmina Poddębice złoży wniosek o dofinansowanie projektu „W Krainie Przedszkolaka”, o ile w ramach ogłoszonych naborów wniosków wystąpi taka możliwość. Projekt ma na celu zwiększenie liczby dostępnych miejsc edukacji przedszkolnej, organizację zajęć dodatkowych oraz podnoszenie kompetencji kadry. Jeśli w ciągu najbliższych 12 miesięcy Gmina nie pozyska dofinansowania ze źródeł zewnętrznych, rozważy realizację projektu w ramach własnych środków. Braki*

³² Zmianie uległa nazwa projektu na Siła motywacji.

³³ Pozostałe projekty rewitalizacyjne, planowane do realizacji przez gminę, ujęte w Programie Rewitalizacji pod numerami: W krainie przedszkolaka – nr 1; Lepszy start – nr 2; Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej nr 111020E na odcinku od ul. Mickiewicza (droga powiatowa) do zjazdu na działkę 4/3 do Geotermii Poddębice – nr 3a; Powiązanie komunikacyjne dróg: wojewódzkiej nr 703 i krajowej nr 72 z centrum wodolecznictwa i rekreacji, obiektami Geotermii Poddębice oraz terenami inwestycyjnym gminy w zakresie: Przebudowa i rozbudowa ulicy Zielonej w Poddębicach na odcinku od granicy pasa drogowego drogi krajowej nr 72 do ul. Targowej oraz przebudowa i rozbudowa ul. Targowej na odcinku od ul. Mickiewicza do granicy miasta Poddębice – nr 3b; Przebudowa i rozbudowa dróg dojazdowych do kompleksu geotermalnego: ul. Jalowcowa, ul. Kochanowskiego i ul. Polna – nr 4; Budowa teleinformatycznego systemu e-usług w Gminie Poddębice – nr 5; POMAGAJMY SOBIE – nr 11; AKTYWNY PODDĘBICZANIN – nr 12.

³⁴ Budowa teleinformatycznego systemu e-usług w Gminie Poddębice i AKTYWNY PODDĘBICZANIN.

w zakresie niewystarczającej liczby miejsc wychowania przedszkolnego w obszarze rewitalizacji wypełniają podmioty prywatne.

W przypadku projektu Lepszy start Burmistrz wyjaśnił, że: *Gmina Poddębice dnia 29 czerwca 2016 r. złożyła wniosek o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 - nabór nr RPLD-11.01.02-IZ.00-10-002/16. Wniosek został odrzucony na etapie oceny formalno-merytorycznej i nie uzyskał dofinansowania.*

W 2019 roku Gmina Poddębice ponownie złożyła wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Poprawa jakości kształcenia w Szkole Podstawowej Nr 1 im. Lotników Polskich w Poddębicach” do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. Wniosek przeszedł pozytywnie ocenę merytoryczną i znajduje się na 4 miejscu listy rezerwowej. Gmina Poddębice złożyła protest do oceny, oczekuje na aktualizację listy projektów wybranych i listy rezerwowej.

W przypadku projektu pn. POMAGAJMY SOBIE termin realizacji w Programie zaplanowano w latach 2017 – 2018. Projekt ten nie został zrealizowany.

Burmistrz wyjaśnił, iż: *Gmina Poddębice postanowiła przesunąć realizację projektu w czasie, na okres po uruchomieniu kompleksu dla osób niepełnosprawnych. Planowany termin realizacji 2021 rok.*

W przypadku trzech projektów infrastrukturalnych z katalogu pozostałych projektów realizowanych przez gminę, a dotyczących rozbudowy i przebudowy dróg z obszaru objętego rewitalizacją, jeden projekt³⁵ rozpoczęto w terminie wynikającym z Programu Rewitalizacji, tj. w 2017 r. jednak został ukończony w części dotyczącej rozbudowy drogi gminnej – ul. Zielonej. Burmistrz wyjaśnił, że: *część przedsięwzięcia została zrealizowana w pierwotnie zaplanowanym okresie i z zaplanowanego źródła. Z uwagi na brak możliwości dofinansowania, termin realizacji przedsięwzięcia uległ zmianie. Roboty budowlane w ulicy Targowej rozpoczną się w październiku br.*

Realizację projektu pn. Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej nr 111020E na odcinku od ul. Mickiewicza (droga powiatowa) do zjazdu na działkę 4/3 do Geotermii Poddębice zgodnie z Programem zaplanowano w 2018 roku, jednak realizację przesunięto na 2022 rok.

Burmistrz wyjaśnił, że: *Zmianie uległ termin realizacji zadania, przesunięto realizację na 2022 rok. W pierwotnie zakładanym terminie Gmina Poddębice nie miała możliwości zrealizowania zadania. Ograniczenia Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019 spowodowały brak możliwości złożenia wniosku. Po aktualizacji kosztorysów zmieniła się również wartość zadania. W związku z brakiem możliwości dofinansowania uległo zmianie źródło finansowania zadania – Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego.*

Nie zrealizowano także w terminie wynikającym z Programu Rewitalizacji, tj. w 2019 roku projektu pn. Przebudowa i rozbudowa dróg dojazdowych do kompleksu geotermalnego: ul. Jałowcowa, ul. Kochanowskiego i ul. Polna.

Burmistrz wyjaśnił, iż: *Gmina Poddębice w 2017 roku opracowała dokumentację projektowo-kosztorysową dla części zadania. Gmina Poddębice nie złożyła wniosku w pierwotnie planowanym terminie ponieważ możliwości budżetu Gminy Poddębice było ograniczone, co spowodowane było znacznym wzrostem wartości projektu „Przeciw wykluczeniu – Kraina bez barier...” W dniu 25 września 2020 r. – Gmina*

³⁵ Powiązanie komunikacyjne dróg: wojewódzkiej nr 703 i krajowej nr 72 z centrum wodolecznictwa i rekreacji, obiektami Geotermii Poddębice oraz terenami inwestycyjnym gminy w zakresie: Przebudowa i rozbudowa ulicy Zielonej w Poddębicach na odcinku od granicy pasa drogowego drogi krajowej nr 72 do ul. Targowej oraz przebudowa i rozbudowa ul. Targowej na odcinku od ul. Mickiewicza do granicy miasta Poddębice.

Poddębice złożyła wniosek w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Wniosek jest na etapie oceny.

Burmistrz wyjaśnił, iż: gmina wykazywała dużą aktywność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na realizację przedsięwzięć określonych w Programie Rewitalizacji. Pomimo podjętych prób pozyskania dotacji, nie udało się pozyskać dofinansowania na część z planowanych projektów. Ponadto znaczący wzrost kosztów realizacji inwestycji, który przypadł na lata 2017 – 2018, około 40% wzrostu wartości realizowanych inwestycji, spowodował konieczność zweryfikowania terminów, a nawet chwilowego zaniechania realizacji projektów. Sytuacja na rynku robót budowlanych spowodowała, że gmina musiała przeznaczyć wolne środki finansowe na zapewnienie wkładu własnego dla projektów Przeciw wykluczeniu KRAINA BEZ BARIER W PODDĘBICACH – rewitalizacja kompleksu geotermalnego i Termomodernizacja obiektów w gminie Poddębice, które mogłyby zostać przeznaczone na realizację projektów W Krainie Przedszkolaka czy Przebudowa i rozbudowa Przedszkola Publicznego w Poddębicach przy ul. Miłej. Gmina Poddębice wykazała się należyłą starannością w tym zakresie, wzrost kosztów realizacji robót to czynnik niezależny od Burmistrza Poddębic, obserwowany w całej Polsce. Dodatkowo pandemia ma duży wpływ na możliwości budżetu gminy, poprzez ograniczone wpływy z podatku od osób fizycznych szacowane na kwotę ok. 550 000 zł.

(akta kontroli str.: 108-123, 450-468, 1461-1465)

W Programie Rewitalizacji przewidziano jeden projekt podstawowy pn. Rewitalizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Targowej 2, w którym przewidziano udział Gminy w charakterze partnera projektu³⁶.

Realizację ww. projektu podstawowego rozpoczęto zgodnie z Programem w 2018 roku, jednak w zaplanowanym terminie³⁷ zrealizowano go tylko w części.

Burmistrz wyjaśnił, iż: *projekt został zrealizowany w ograniczonym zakresie ponieważ Wspólnota Mieszkaniowa budynku nie posiadała wystarczających środków finansowych, by zapewnić wymagany wkład własny, z tego względu nie został złożony wniosek o dofinansowania z WFOŚiGW oraz RPO WŁ 2014 – 2020. Zarząd wspólnoty poszukuje możliwości maksymalnego dofinansowania zadania. W toku realizacji projektu pojawił się dodatkowy podmiot Geotermia Poddębice Sp. z o.o., który jako gestor sieci wykonał przyłącza geotermalne. Wspólnota Mieszkaniowa za pośrednictwem Zarządcy, aktualizuje koszty związane z termomodernizacją budynku i analizuje możliwości finansowania realizacji pozostałego do wykonania zakresu zadania.*

W Programie zaplanowano także pięć pozostałych projektów do realizacji przez inne podmioty niż gmina.

Dwa z tych projektów zostały zrealizowane w całości i planowanym terminie³⁸.

Realizację przez Powiatowy Urząd Pracy w Poddębicach projektu pn. Aktywizacja osób bezrobotnych zaplanowano w Programie Rewitalizacji w latach 2017 – 2018 natomiast ww. projekt nie został jeszcze zakończony.

³⁶ Zgodnie z Programem jako realizatora zaplanowano Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o., a gminę Poddębice jako partnera projektu. Gmina nie ponosiła wydatków na ww. projekt, natomiast poniosła je jednostka organizacyjna gminy, tj. Geotermia Poddębice Sp. z o.o. (nowy partner realizacji projektu). Zmieniono również realizatora projektu, którym została jednostka organizacyjna gminy – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Poddębicach.

³⁷ Do końca 2019 roku.

³⁸ Projekt pn. Rodzina pod parasolem zrealizowany w latach 2016 – 2018 przez PCPR w Poddębicach (planowany wskaźnik rezultatu udział ok. 200 osób, liczba osób objętych wsparciem wyniosła 167), a także projekt realizowany przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MOŻ-MED. S.J. MOŻDŻAN pn. Poprawa jakości życia osób niesamodzielnych, w tym szczególnie osób starszych, poprzez utworzenie DDOM (Dom Dzielnej Opieki Medycznej) przy NZOZ MOŻ-MED w Poddębicach (planowany wskaźnik rezultatu objęcie wsparciem grupę 60 osób, w tym 40 osób w wieku 65+, osiągnięto objęcie wsparciem 67 osób w tym 49 osób w wieku 65+).

W przypadku dwóch projektów zaplanowanych do realizacji przez Powiat Poddębicki, tj.: projektu pn. Utworzenie Centrum Rehabilitacji i Balneologii w ramach turystyki zdrowotnej w Poddębickim Centrum Zdrowia³⁹ (planowana realizacja w okresie 2017 – 2019 roku) i projektu pn. Przystosowanie budynku Internatu w Poddębicach do pełnienia funkcji turystyki zdrowotnej – bazy noclegowej⁴⁰ (planowana realizacja w okresie 2017 – 2018 roku) nie podjęto realizacji.

Burmistrz podał, że Powiat Poddębicki nie realizuje zadań w ramach ww. projektów w związku z brakiem możliwości uzyskania dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

(akta kontroli str.: 108-123, 450-468, 1455-1456, 1457-1459)

Za wyjątkiem projektu pn. W Krainie Przedszkolaka⁴¹, w pozostałych przypadkach Urząd złożył wnioski o dofinansowanie projektów, na które pierwotnie nie otrzymano dofinansowania⁴². W przypadku projektów infrastrukturalnych związanych z budową dróg w obszarze rewitalizacji⁴³ w związku z brakiem możliwości dofinansowania z Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016 – 2019, gmina zawniosowała i otrzymała środki finansowe z RPO WŁ 2014 – 2020⁴⁴. W przypadku projektu pn. Przebudowa i rozbudowa dróg dojazdowych do kompleksu geotermalnego: ul. Jałowcowa, ul. Kochanowskiego i ul. Polna gmina złożyła w dniu 25 września 2020 r. wniosek w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Wniosek znajdował się na etapie oceny.

W przypadku projektu pn. Rewitalizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego – Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Targowej 2 – Wspólnota Mieszkaniowa budynku nie składała wniosków o dofinansowanie, ponieważ nie posiadała wystarczających środków finansowych, by zapewnić wymagany wkład własny.

(akta kontroli str.: 450-468)

W ramach RPO WŁ 2014 – 2020 na realizację trzech podstawowych projektów rewitalizacyjnych gmina podpisała umowy z Województwem Łódzkim (dalej WŁ) na dofinansowanie w kwocie 43 165 124 zł⁴⁵, tj. 44,3% całkowitej wartości ww. projektów (97 478 011 zł).

³⁹ Partnerem realizatora projektu zaplanowano Poddębickie Centrum Zdrowia Sp. z o.o.. Szacunkowa wartość projektu ujęta w Programie Rewitalizacji wyniosła 48 000 000 zł (w ww. kwocie planowano pozyskać środki z RPO WŁ 2014 -2020 w wysokości 40 800 000 zł, źródłem pozostałych środków w wysokości 7 200 000 zł zaplanowano z budżetu Powiatu Poddębickiego).

⁴⁰ Szacunkowa wartość projektu ujęta w Programie wyniosła 2 978 040 zł (w tym 2 100 000 zł z RPO WŁ 2014 -2020 i 878 040 zł z budżetu Powiatu Poddębickiego).

⁴¹ Jak przytoczono w wyjaśnieniach Burmistrza wcześniej: Gmina Poddębice złoży wniosek o dofinansowanie projektu „W Krainie Przedszkolaka”, o ile w ramach ogłoszonych naborów wniosków wystąpi taka możliwość. Jeśli w ciągu najbliższych 12 miesięcy Gmina nie pozyska dofinansowania ze źródeł zewnętrznych, rozważy realizację projektu w ramach własnych środków.

⁴² Projekty rewitalizacyjne: 1) Przebudowa/modernizacja hali sportowej i Gimnazjum, 2) Przebudowa i rozbudowa Przedszkola w Poddębicach przy ul. Milej 14/16, 3) Lepszy start. W przypadku pierwszego i trzeciego projektu wymienionych w przypisie złożono jeden wniosek w 2019 r. do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 - 2020. Wniosek przeszedł pozytywnie ocenę merytoryczną i zajmował 4 miejsce na liście rezerwowej. Gmina złożyła protest do oceny, oczekuje na aktualizację listy projektów wybranych i listy rezerwowej. W przypadku projektu pn. Przebudowa i rozbudowa Przedszkola w Poddębicach przy ul. Milej 14/16 gmina złożyła w dniu 25 września 2020 roku wniosek w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Wniosek nie został jeszcze oceniony.

⁴³ Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej nr 111020E na odcinku od ul. Mickiewicza (droga powiatowa) do zjazdu na działkę 4/3 do Geotermii Poddębice i Powiązanie komunikacyjne dróg: wojewódzkiej nr 703 i krajowej nr 72 z centrum wodolecznictwa i rekreacji, obiektami Geotermii Poddębice oraz terenami inwestycyjnym gminy w zakresie: Przebudowa i rozbudowa ulicy Zielonej w Poddębicach na odcinku od granicy pasa drogowego drogi krajowej nr 72 do ul. Targowej oraz przebudowa i rozbudowa ul. Targowej na odcinku od ul. Mickiewicza do granicy miasta Poddębice w części przebudowy i rozbudowy ul. Targowej.

⁴⁴ Umowa nr UDA-RPLD.03.02.02-10-0017/19-00 z dnia 29 maja 2020 r. (dofinansowanie do 57,5% wydatków kwalifikowalnych projektu) i umowa nr UDA-RPLD.03.02.02-10-0001/18-00 z dnia 22 lipca 2019 r. (dofinansowanie do 84% wydatków kwalifikowalnych projektu).

⁴⁵ Dofinansowanie dotyczyło projektów: Przeciw wykluczeniu, czyli życie OD(NOWA) – obecna nazwa Siła motywacji realizowany przez MGOPS w Poddębicach (kwota dofinansowania 467 548,85 zł, całkowita planowana wartość projektu 550 076,85 zł), Przeciw wykluczeniu – KRAINA BEZ BARIER w Poddębicach -

Gmina zawarła umowę z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (dalej PFRON) na dofinansowanie projektu Przeciwny wykluczeniu - KRAINA BEZ BARIER w Poddębicach - rewitalizacja kompleksu geotermalnego w kwocie 1 285 104 zł.

Gmina w związku z realizacją projektu pn. Przebudowa/modernizacja hali sportowej i Gimnazjum zawarła umowę z WFOŚiGW w Łodzi na dofinansowanie ww. projektu w kwocie 129 665 zł. Realizacja tego projektu została sfinansowana także ze środków pochodzących z pożyczki w kwocie 302 553 zł⁴⁶, udzielonej Gminie w ramach ww. umowy.

Ogółem Gmina podpisała umowy na dofinansowanie ww. podstawowych projektów rewitalizacyjnych na kwotę 44 882 446 zł, odpowiadającą 46% łącznej wartości tych projektów.

W trakcie realizacji Programu Rewitalizacji na pozostałe projekty gmina podpisała umowy o dofinansowanie z poniższych źródeł i w podanych kwotach:

- w ramach RPO WŁ 2014 – 2020 – w kwocie do 10 021 681 zł (tj. 72%) gmina podpisała umowy z Województwem Łódzkim na dofinansowanie projektów⁴⁷ o wartości 13 917 980 zł,
- na podstawie umowy z Wojewodą Łódzkim w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016 - 2019 – w kwocie 2 599 051 zł, tj. 49,2% wartości zadania dotyczącego rozbudowy ul. Zielonej (5 282 057 zł).
(akta kontroli str.: 450-468, 1271-1291, 1323, 1387-1405)

1.4. Poniesione wydatki przez gminę (stan na 30 września 2020 r.) na realizację podstawowych projektów rewitalizacyjnych wyniosły 82 457 811 zł, w tym na nw. projekty:

- projekt pn. Przeciwny wykluczeniu, czyli życie OD(NOWA) – 280 000 zł z planowanej kwoty 550 077 zł,
- projekt pn. Przeciwny wykluczeniu – KRAINA BEZ BARIER w Poddębicach - rewitalizacja kompleksu geotermalnego – 79 058 165 zł z planowanej kwoty 93 838 858 zł,
- projekt pn. Przebudowa/modernizacja hali sportowej i Gimnazjum - 3 089 076 zł⁴⁸ z zaplanowanej kwoty 3 108 128 zł,
- na realizację projektu pn. Przebudowa i rozbudowa Przedszkola w Poddębicach przy ul. Miłej 14/16 w 2016 r. poniesione nakłady wyniosły 30 570 zł.

Na projekt podstawowy pn. Rewitalizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego – Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Targowej 2 wydatki w kwocie 57 552 zł poniosła jednostka organizacyjna gminy⁴⁹.

Wydatki na pozostałe projekty rewitalizacyjne poniesione do 30 września 2020 r. przez gminę wyniosły 7 814 482, w tym na nw. projekty:

rewitalizacja kompleksu geotermalnego (kwota dofinansowania 41 363 633,17 zł - 44% w stosunku do całkowitej wartości projektu, całkowita planowana wartość projektu 93 838 858,42 zł), Przebudowa/modernizacja hali sportowej i Gimnazjum (kwota dofinansowania 1 333 942,06 zł, całkowita kwota wydatkowana 3 089 076,12 zł, planowana 3 108 127,79 zł).

⁴⁶ Umowa nr 30/OA/PD/2020 z dnia 27 kwietnia 2020 r.

⁴⁷ Dofinansowanie dotyczyło projektów: Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej nr 111020E na odcinku od ul. Mickiewicza (droga powiatowa) do zjazdu na działkę 4/3 do Geotermii Poddębice (kwota dofinansowania 2 525 926,08 zł, całkowita planowana wartość projektu 4 392 759,73 zł – wartość oszacowana na podstawie kosztorysu), przebudowa i rozbudowa ul. Targowej na odcinku od ul. Mickiewicza do granicy miasta Poddębice (kwota dofinansowania 5 885 119 zł, całkowita kwota planowana wartość projektu 7 118 832,93 zł – wartość oszacowana na podstawie kosztorysu), Budowa teleinformatycznego systemu e-usług w Gminie Poddębice (kwota dofinansowania 1 528 643 zł, całkowita wartość zrealizowanego projektu 2 406 387,21 zł), AKTYWNY PODDĘBICZANIN (kwota dofinansowania 81 993 zł).

⁴⁸ Ww. kwota uwzględniała całkowite koszty projektu pn. Termomodernizacja budynków na obszarze Gminy Poddębice zawierającego zadania dotyczące: Hali Sportowej, przy ul. Polnej 36 w Poddębicach (zadanie uwzględnione jako podstawowy projekt rewitalizacyjny w Programie Rewitalizacji) i budynek Ochotniczej Straży Pożarnej /Centrum Społeczno – Kulturalnego w m. Niewiesz Kolonia nr 39 (koszty ww. zadania–231 928,80 zł).

⁴⁹ Geotermia Poddębice Sp. z o.o.

- Powiązanie komunikacyjne dróg: wojewódzkiej nr 703 i krajowej nr 72 z centrum wodolecznictwa i rekreacji, obiektami Geotermii Poddębice oraz terenami inwestycyjnym gminy w zakresie: Przebudowa i rozbudowa ulicy Zielonej w Poddębicach na odcinku od granicy pasa drogowego drogi krajowej nr 72 do ul. Targowej oraz przebudowa i rozbudowa ul. Targowej na odcinku od ul. Mickiewicza do granicy miasta Poddębice⁵⁰ – w zakresie zadania pn. Rozbudowa drogi gminnej nr 111401E na odcinkach od km 0+000 do km 0+566 oraz od km 0+566 do km 0+864 - ul. Zielonej w Poddębicach – 5 282 057 zł,
- Przebudowa i rozbudowa dróg dojazdowych do kompleksu geotermalnego: ul. Jałowcowa, ul. Kochanowskiego i ul. Polna – poniesione wydatki w 2017 r. związane były z wykonaniem kosztorysu – 44 045 zł,
- Budowa teleinformatycznego systemu e-usług w Gminie Poddębice - 2 406 387 zł,
- AKTYWNY PODDĘBICZANIN - 81 993 zł.

Na pozostałe projekty rewitalizacyjne realizowane przez inne podmioty niż Gmina, do 30 września 2020 r. wydatkowano 5 887 978 zł, w tym na nw. projekty:

- Aktywizacja osób bezrobotnych (projekt realizowany przez PUP w Poddębicach od 2016 do 2020 roku) – w okresie 2017 – 30 września 2020 r. na realizację ww. projektu wydatkowano środki w kwocie 4 459 605 zł⁵¹,
- Rodzina pod parasolem (projekt realizowany przez PCPR w Poddębicach) - 535 991 zł,
- Poprawa jakości życia osób niesamodzielnych, w tym szczególnie osób starszych, poprzez utworzenie DDOM (Dom Diennej Opieki Medycznej) przy NZOZ MOŻ-MED S.J. w Poddębicach (realizator projektu) - 892 382 zł.

Wydatki ponoszone przez gminę na realizację poszczególnych projektów rewitalizacyjnych były zgodne z planami określonymi dla danych projektów i wielkościami wynikającymi z przeprowadzonych postępowań o zamówienia publiczne.

W przypadku projektu rewitalizacyjnego pn. Przeciw wykluczeniu – KRAINA BEZ BARIER w Poddębicach - rewitalizacja kompleksu geotermalnego w trakcie realizacji projektu wystąpiła konieczność wykonania robót dodatkowych⁵². Zgodnie z zawartym aneksem do umowy zwiększono wynagrodzenie Wykonawcy z kwoty 77 195 426,09 zł brutto do kwoty 77 461 698,78 zł brutto (o 266 272,69 zł), tj. o 0,34% wartości umowy. W ww. przypadku szacunkowa wartość projektu uwzględniona w Programie Rewitalizacji wynosiła 59 500 000 zł.

W przypadku projektu pn. Przebudowa/modernizacja hali sportowej i Gimnazjum realizacja części projektu, tj. modernizacja hali sportowej wyniosła 3 089 076 zł, natomiast w Programie Rewitalizacji szacunkowa wartość całego projektu wynosiła 1 200 000 zł.

Burmistrz wyjaśnił, iż zakładane w Programie Rewitalizacyjnym koszty szacowane były na podstawie aktualnych na 2016 rok szacunków bądź kosztorysów, na etapie realizacji projektu aktualizowano koszty.

(akta kontroli str.: 450-468, 721-744, 746-1194, 1445-1447, 1459)

Analiza dwóch postępowań⁵³ o udzielenie zamówienia publicznego

⁵⁰ Roboty budowlane w zakresie ulicy Targowej rozpoczęły się w październiku 2020 r.

⁵¹ Projekt nie został zakończony.

⁵² W dniu 15 lipca 2020 r. został zawarty Aneks nr 1 do umowy Nr 8.031.IGKM.2019 z dnia 19 lutego 2019 r., w którym wydłużono czas realizacji przedmiotu umowy do 30 października 2020 r., a także powierzono wykonawcy wykonanie dodatkowych robót (budowy dodatkowej klatki schodowej, zamontowanie dodatkowych elementów systemu sygnalizacji pożaru (SSP), zamontowanie maskownic pod ławkami basenowymi, wykonanie pompy płuczącej wraz z układem).

⁵³ W ramach projektu rewitalizacyjnego pn. Powiązanie komunikacyjne dróg: wojewódzkiej nr 703 i krajowej nr 72 z centrum wodolecznictwa i rekreacji, obiektami Geotermii Poddębice oraz terenami inwestycyjnym gminy w zakresie: Przebudowa i rozbudowa ulicy Zielonej w Poddębicach na odcinku od granicy pasa drogowego drogi

z zastosowaniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁵⁴ (dalej pzp) wykazała iż:

- Burmistrz, zgodnie z art. 19-21 pzp, w obu ww. postępowaniach na mocy zarządzeń⁵⁵ powołał komisje przetargowe. Zarządzenia te regulowały zasady odpowiedzialności członków Komisji za realizację poszczególnych czynności, związanych z działaniem Komisji, unormowano w nich również zagadnienia mające zapewniać przejrzystość prac komisji,
- wszystkie osoby wykonujące w ww. postępowaniach czynności po stronie zamawiającego złożyły wymagane oświadczenia, o których mowa w art. 17 ust. 2 pzp. Z treści ww. oświadczeń nie wynikały okoliczności, które mogłyby uzasadniać wyłączenie z postępowań poszczególnych członków komisji,
- przedmioty ww. zamówień publicznych opisywali członkowie komisji-pracownicy Referatu Inwestycji Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej na podstawie dokumentacji projektowej, szczegółowych specyfikacji technicznych, przedmiaru robót, zgodnie z art. 30 pzp,
- ww. pracownicy zgodnie z art. 31 ust. 1 i art. 35 ust. 1 pzp, wartość badanych zamówień oszacowali na podstawie kosztorysów inwestorskich, zaś ustalenie wartości zamówienia dokonane było nie wcześniej niż 3 miesiące (lub 6 miesięcy – w przypadku robót budowlanych) przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia w przypadku pierwszego z ww. postępowań środki na jego realizację zostały zabezpieczone w uchwale budżetowej, natomiast w przypadku drugiego postępowania zamawiający zwiększył środki finansowe w dz. 851 rozdz. 851 95 §6059 w budżecie gminy w 2019 r. i 2020 r. o kwotę w wysokości 28 836 667,35 zł (razem 77 494 316,09 zł),
- do udzielenia zamówienia publicznego wybrano właściwy tryb postępowania, tj. przetarg nieograniczony (art. 10 ust. 1 pzp), zamawiający, w ramach ww. postępowania, przewidywał zastosowanie procedury odwróconej zgodnie z art. 24aa pzp,
- zamawiający zawarł w SIWZ informacje określone w art. 36 pzp, w tym istotne postanowienia, które zostały wprowadzone do umów zawieranych z wybranymi wykonawcami,
- zamawiający publikował ogłoszenia, zgodnie z wymogami określonymi w art. 40 pzp⁵⁶, z zachowaniem wymaganych terminów. Ogłoszenia zawierały wymagane przepisami elementy,
- wybrano najkorzystniejsze oferty, a wyboru dokonano, na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w SIWZ, zgodnie z przepisami pzp, (w szczególności z art. 91 pzp),

krajowej nr 72 do ul. Targowej oraz przebudowa i rozbudowa ul. Targowej na odcinku od ul. Mickiewicza do granicy miasta Poddębice - Rozbudowa drogi gminnej nr 111401E na odcinkach od km 0+000 do km 0+566 oraz od km 0+566 do km 0+864 - ul. Zielonej w Poddębicach i w ramach projektu rewitalizacyjnego pn. Przeciw wykluczeniu – Kraina Bez Barrier w Poddębicach – rewitalizacja kompleksu geotermalnego - Część II - Wykonanie robót budowlano - montażowych w zakresie rewitalizacji istniejącego kompleksu sportowo-rekreacyjnego obejmujące przebudowę i rozbudowę istniejących budynków i niecek basenowych.

⁵⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.

⁵⁵ Odpowiednio: Zarządzeniem Nr 4/2017 z dnia 11 stycznia 2017 r. w sprawie powołania Komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na rozbudowę drogi gminnej nr 111401E na odcinkach od km 0+000 do km 0+566 oraz od km 0+566 do km 0+864 - ul. Zielonej w Poddębicach oraz powołania Zespołu do nadzoru nad realizacją tej inwestycji i Zarządzeniem Nr 102/2018 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie powołania Komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na wykonanie robót budowlano-montażowych w zakresie rewitalizacji istniejącego kompleksu sportowo-rekreacyjnego obejmującego przebudowę i rozbudowę istniejących budynków i niecek basenowych w ramach przedsięwzięcia inwestycyjnego pn. „Przeciw wykluczeniu – Kraina Bez Barrier w Poddębicach – rewitalizacja kompleksu geotermalnego.

⁵⁶ W przypadku postępowania w ramach przedsięwzięcia inwestycyjnego pn. „Przeciw wykluczeniu – Kraina Bez Barrier w Poddębicach – rewitalizacja kompleksu geotermalnego ogłoszenia przekazywano Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej.

- w toku pierwszego z ww. postępowań wystąpiły cztery przypadki odrzucenia ofert⁵⁷, (oferty odrzucono w szczególności na podstawie art. 89 pzp),
- w przypadku ww. postępowania wykluczono jednego wykonawcę, który po wezwaniu przez zamawiającego do uzupełnienia dokumentów złożył nieaktualne zaświadczenie ZUS o niezaleganiu w opłaceniu składek na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne (co było niezgodne z zapisami SIWZ i rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 roku w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia)⁵⁸,
- zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym z art. 92 i art. 96 pzp w Urzędzie dokumentowano czynności z prowadzenia postępowania i publikowano informacje o wyborze ofert.

W wyniku badania ww. postępowań nie stwierdzono niedozwolonego podziału zamówień na części, zaniżenia wartości przedmiotu zamówienia oraz niezapewnienia konkurencyjności. Dokonano wyboru najkorzystniejszych ofert według przyjętych kryteriów. Ww. zamówienia zostały udzielone zgodnie z obowiązującymi przepisami pzp.

W Urzędzie nie wprowadzono wewnętrznych uregulowań określających zasady udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty określonej w art. 4 pkt 8 pzp, tj. zamówień, których wartość nie przekraczała wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro.

Badanie trzech z ww. postępowań⁵⁹ wykazało że: udzielanie zamówień publicznych, poprzedzane było zapytaniem ofertowym, zaproszeniem do składania ofert, analizą złożonych ofert, wyborem najkorzystniejszych ofert i sporządzeniem notatek z przeprowadzonych postępowań.

Wyboru wykonawcy dokonywano, kierując się kryteriami wydatkowania środków publicznych określonymi w art. 44 ust. 3 ufp. Za kryteria wydatkowania środków przyjmowano najniższą ceną oferowaną za wykonanie przedmiotu zamówienia, zaś same zamówienia udzielano z zachowaniem zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania podmiotów występujących na rynku.

(akta kontroli str.: 240, 469-591)

Środki na realizację poszczególnych podstawowych i pozostałych projektów rewitalizacyjnych otrzymane przez gminę od innych podmiotów w formie dotacji, wydatkowano zgodnie z zapisami zawartych umów. Ewidencji ww. środków dokonywano zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶⁰ i zasadami rachunkowości obowiązującymi w jednostce oraz zgodnie z klasyfikacją budżetową.

(akta kontroli str.: 879-972, 1026-1062, 1102-1150, 1171-1180, 1184-1323, 1387-1405)

Na zarządzanie Programem Rewitalizacji nie wyszczególniono wydatków w Programie. Pracownicy Urzędu wykonywali zadania związane z wdrażaniem Programu w ramach swoich obowiązków, a uczestnictwo w zespołach powołanych

⁵⁷ W trzech przypadkach wykonawcy nie wyrazili zgody na przedłużenie terminu związania ofertą, a w jednym przypadku wykonawca w chwili oświadczenia o wyrażeniu zgody na przedłużenie związania ofertą nie wniósł wadium na cały okres ważności oferty.

⁵⁸ Dz. U. 2020 poz. 1282.

⁵⁹Opracowanie studium wykonalności do projektu pn. Przeciw wykluczeniu – KRAINA BEZ BARIER w Poddębicach - rewitalizacja kompleksu geotermalnego, opracowanie studium wykonalności do projektu pn. Budowa teleinformatycznego systemu e-usług w Gminie Poddębice i opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej dla potrzeb wykonania termomodernizacji następujących budynków będących własnością Gminy Poddębice: Hali Sportowej, przy ul. Polnej 36 w Poddębicach i budynku Ochotniczej Straży Pożarnej /Centrum Społeczno – Kulturalnego w m. Niewiesz Kolonia.

⁶⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.

przez Burmistrza miało charakter społeczny i za udział w pracach zespołów nie przysługiwało wynagrodzenie ani rekompensata za utracone zarobki.

(akta kontroli str.: 6-144, 312-315, 343-346, 365-368)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W gminie nie przeprowadzono zaawansowanych form partycypacji wyszczególnionych w Programie Rewitalizacji⁶¹. Powołany Zespół ds. realizacji Programu Rewitalizacji ograniczał się tylko do spotkań zespołu i nie przeprowadził spotkań konsultacyjnych oraz badań opinii publicznej, wymienionych w opracowanych przez ww. Zespół mechanizmach partycypacji społecznej.

Burmistrz wyjaśnił, iż: *w trakcie wdrażania i monitorowania Programu Rewitalizacji nie organizowano spotkań i nie prowadzono konsultacji z innymi grupami interesariuszy oprócz przedstawicieli zespołów. Biorąc pod uwagę fakt, iż Burmistrz na bieżąco prowadzi działania informacyjne i promocyjne Programu, wszystkie grupy interesariuszy miały możliwość zapoznania się z podejmowanymi działaniami, a w miarę potrzeb zgłoszenia swoich uwag czy też propozycji dotyczących rewitalizacji* Wyjaśnił również, iż: *zgodnie z opracowanymi przez Zespół mechanizmami partycypacji badanie opinii publicznej nastąpi co najmniej dwa razy w czasie realizacji Programu, tj. w latach 2016 – 2023. W ocenie Zespołu realizacja projektów rewitalizacyjnych nie była na tyle zaangażowana, aby uznać za konieczne organizację spotkań z przedstawicielami partnerów i spotkań informacyjno-konsultacyjnych. Od marca 2020 r. nie było takiej możliwości z uwagi na sytuację pandemiczną.*

W ocenie NIK, udział członków Zespołu ds. realizacji Programu Rewitalizacji w jego posiedzeniach nie stanowił realizacji obowiązku zapewnienia aktywnego udziału interesariuszy w prowadzeniu procesu rewitalizacji.

(akta kontroli str.: 50-53, 129-134, 312-342, 372, 1461-1463, 1466-1469)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2016-2020 przygotowanie organizacyjne i kadrowe Urzędu było wystarczające do wykonywania zadań związanych z realizacją Programu Rewitalizacji. Wystąpiły jednak opóźnienia w realizacji projektów. Nie podjęto realizacji kilku innych projektów. Sytuacja taka związana była ze wzrostem kosztów realizacji głównego podstawowego projektu, a także nieuzyskaniem planowanego dofinansowania zewnętrznego dla kilku projektów.

Działania w ramach partycypacji społecznej ograniczone zostały do przekazywania informacji za pośrednictwem mediów. Nie były prowadzone spotkania konsultacyjne i badania opinii publicznej, przewidziane w opracowanych przez Zespół ds. Realizacji Programu Rewitalizacji mechanizmach partycypacji społecznej.

Gmina pozyskała dofinansowanie projektów rewitalizacyjnych⁶² ze źródeł zewnętrznych. Środki otrzymano: w ramach RPO WŁ 2014 – 2020, z WFOŚiGW w Łodzi, z PFRON, z Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury

⁶¹ Zgodnie z Programem Rewitalizacji dla zapewnienia efektywnej współpracy z partnerami procesów rewitalizacji miały być wykorzystane narzędzia komunikacji:

- strona internetowa Urzędu,
- lokalne media,
- spotkania Zespołu ds. Rewitalizacji wraz z przedstawicielami kluczowych dla rewitalizacji zdegradowanego obszaru gminy partnerów z sektora społecznego i gospodarczego oraz ekspertami i specjalistami i specjalistami zewnętrznymi,
- spotkania informacyjno-konsultacyjne z mieszkańcami, w szczególności z obszaru rewitalizowanego, organizowane w miarę postępu prac rewitalizacyjnych.

⁶² Dofinansowanie dotyczyło projektów: Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej nr 111020E na odcinku od ul. Mickiewicza (droga powiatowa) do zjazdu na działkę 4/3 do Geotermii Poddębice, przebudowa i rozbudowa ul. Targowej na odcinku od ul. Mickiewicza do granicy miasta Poddębice, Budowa teleinformatycznego systemu e-usług w Gminie Poddębice, AKTYWNY PODDĘBICZANIN.

drogowej na lata 2016 – 2019 oraz z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020.

Środki wydatkowane były zgodnie z przepisami prawa. Gmina rzetelnie prowadziła ich ewidencję.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

2. Efekty prowadzonej rewitalizacji

2.1. Zgodnie z przyjętym systemem monitorowania celów Programu i oceny skuteczności działań monitoring realizacji Programu miał być prowadzony na poziomie realizacji poszczególnych projektów, tj. na poziomie produktów i rezultatów poszczególnych projektów oraz w układzie całościowej oceny postępów Programu. Prognozowane wskaźniki rezultatów projektów rewitalizacyjnych zawarto w kartach projektów, a dla oceny stopnia realizacji celów rewitalizacji przyjęto 16 wskaźników monitorowania⁶³. Doboru ww. wskaźników dokonano na podstawie zdiagnozowanych i opisanych w Programie cech obszaru.

(akta kontroli str.: 109-123, 134-137)

Wyniki analizy zgromadzonych informacji na temat wdrażanych projektów i realizacji całego programu miały stanowić podstawę rocznych sprawozdań z realizacji Programu Rewitalizacji. Jako źródło danych do oceny stopnia realizacji celów w Programie Rewitalizacji określono: bazę danych gminy Poddębice, bank danych lokalnych GUS i obliczenia własne.

(akta kontroli str.: 134-137)

Dla przyjętych wskaźników monitorowania dotyczących oceny stopnia realizacji celów określono wartości bazowe z 2014 r. dla: gminy, dla obszaru rewitalizowanego, i średnią z województwa łódzkiego. W Programie określono również wartość docelową na 2023 r. dla gminy i dla obszaru rewitalizowanego. W przypadku pięciu wskaźników nie przyjęto wartości bazowej i docelowej dla obszaru rewitalizowanego, lecz odniesiono się do wartości dotyczącej całej gminy⁶⁴.

(akta kontroli str.: 134-137)

Zgodnie z zapisami Programu Rewitalizacji do realizacji zadania w zakresie prowadzenia monitoringu i ewaluacji przypisane zostały Zespołowi ds. Monitoringu. W skład powołanego przez Burmistrza zespołu weszli pracownicy Urzędu: Kierownik Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej i Kierownik Referatu Funduszy Zewnętrznych, a także Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poddębicach i przedstawiciel organizacji pozarządowych.

(akta kontroli str.: 134-137, 343-346)

⁶³ Dla celów strategicznych: I. Ożywienie gospodarcze terenów rewitalizowanych poprzez rozwój rekreacji i rehabilitacji leczniczej - zdefiniowano trzy wskaźniki: wskaźnik bezrobocia (udział bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności) w %; wskaźnik przedsiębiorczości (liczba podmiotów gospodarczych na 1 tys. ludności); Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 1 tys. ludności, II. Rozwój infrastruktury edukacyjnej i sportowej – zdefiniowano cztery wskaźniki: odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym; miejsca noclegowe w obiektach turystycznych; turyści w obiektach noclegowych w ciągu roku; wydatki budżetu na oświatę i wychowanie na mieszkańca, III. Poprawa wizerunku obszaru rewitalizowanego – zdefiniowano trzy wskaźniki: Liczba wydanych „niebieskich kart” na 1 tys. mieszkańców; miejsca noclegowe w obiektach turystycznych; wskaźnik wykroczeń (w % liczby ludności), IV. Aktywizacja społeczna mieszkańców – zdefiniowano sześć wskaźników: udział osób korzystających ze środków pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w %; liczba wydanych „niebieskich kart” na 1 tys. mieszkańców, wydatki budżetu na pomoc społeczną na 1 mieszkańca; liczba osób z przyznanymi zasiłkami stałymi na 1 tys. ludności; liczba organizacji pozarządowych; wskaźnik wykroczeń (w % liczby ludności).

⁶⁴ Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 1 tys. ludności; odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym; turyści w obiektach noclegowych w ciągu roku; wydatki budżetu na oświatę i wychowanie na mieszkańca; wydatki budżetu na pomoc społeczną na 1 mieszkańca

2.2. Do zadań ww. Zespołu należało:

- opracowanie sposobów ewaluacji przebiegu realizowanych projektów rewitalizacyjnych,
- monitorowanie prognozowanych wskaźników rezultatu dla każdego projektu,
- porównywanie osiągniętych wskaźników rezultatu w odniesieniu do celów całego Programu Rewitalizacji na temat przebiegu jego realizacji,
- zbieranie opinii partnerów Programu na temat przebiegu jego realizacji,
- formułowanie wniosków dotyczących zagrożeń w realizacji Programu, a także konieczności aktualizacji wskaźników i celów.

(akta kontroli str.: 134-137, 343-346)

Ustanowione Zarządzeniem Nr 161/2017 Burmistrza Poddębic⁶⁵ zasady prowadzenia monitoringu i ewaluacji odpowiadały zapisom Programu Rewitalizacji. Zgodnie z § 2.1 ww. zarządzenia został powołany Zespół ds. Monitoringu w celu bieżącego monitorowania, polegającego na systematycznym zbieraniu oraz analizowaniu ilościowych oraz jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów i realizacji całego programu, mającym na celu zapewnienie zgodności realizacji projektów z wcześniej stwierdzonymi założeniami i celami. Zespołowi przypisano ww. zadania wynikające z Programu. Zgodnie z regulaminem zespołu ustanowionym przez Burmistrza Zarządzeniem Nr 161/2017 - posiedzenia miały odbywać się przynajmniej raz w roku.

(akta kontroli str.: 134-137, 343-346)

W badanym okresie Zespół ds. Monitoringu spotykał się z częstotliwością nie większą niż dwa razy w roku, a z posiedzeń Zespołu sporządzono protokoły⁶⁶. W protokole z dnia 5 grudnia 2017 r. wyszczególniono zadania zespołu, które określone zostały w Programie Rewitalizacji i Zarządzeniu nr 161/2017, omówiono wskaźniki osiągnięcia celów programu oraz kryteria ewaluacyjne⁶⁷. W kolejnych protokołach z posiedzeń Zespołu ds. Monitoringu ograniczono się tylko do wymienienia projektów zrealizowanych i projektów w trakcie realizacji. W przypadku projektów zrealizowanych, w protokołach podawano zakładane i osiągnięte wskaźniki rezultatu i wskazano oceny zrealizowanych projektów pod kątem kryteriów ewaluacyjnych. W ramach monitoringu nie dokonywano analiz pod kątem wpływu częściowej realizacji projektów na osiągnięte cele rewitalizacji.

Burmistrz wyjaśnił, iż Zespół ds. Monitoringu opierał się na badaniach, obserwacji oraz dokumentacji gromadzonej w gminie, dotyczącej poszczególnych projektów, w związku z faktem, że większość projektów ujętych w Programie Rewitalizacji była i jest realizowana przy udziale finansowym środków zewnętrznych, realizatorzy projektów są zobowiązani do osiągnięcia określonych w projektach wskaźników. Na podstawie analizy osiągniętych wskaźników poszczególnych projektów (protokoły odbioru, listy obecności, wnioski o płatność) dokonano oceny postępów realizowanego Programu.

Określone w Programie Rewitalizacji wskaźniki monitorowania umożliwiły dokonanie oceny stopnia realizacji celów Programu oraz oceny stopnia zachodzących zmian na obszarze rewitalizacji. Prowadzony w dotychczasowej formie monitoring nie pozwalał na ewentualne wprowadzanie we właściwym czasie odpowiednich działań lub zmian. Zespół ds. Monitoringu nie realizował wszystkich

⁶⁵ W sprawie powołania Zespołu do spraw monitoringu Programu Rewitalizacji Gminy Poddębice na lata 2016 – 2023.

⁶⁶ Protokoły z posiedzenia Zespołu ds. Monitoringu sporządzono w dniach: 5 grudnia 2017 r., 17 maja 2018 r., 16 listopada 2018 r., 12 czerwca 2019 r. i 29 listopada 2019 r.

⁶⁷ W protokole z posiedzenia Zespołu z dnia 17 maja 2018 r. przyjęto skalę ocen kryteriów ewaluacyjnych (skuteczności, efektywności, użyteczności, trafności i trwałości) dla poszczególnych projektów od 1 do 5.

przypisanych w Programie Rewitalizacji i Zarządzeniu nr 161/2017 zadań w zakresie monitoringu i ewaluacji. Zespół nie realizował ww. zadań:

- analizy osiągniętych wskaźników rezultatu w odniesieniu do celów całego Programu Rewitalizacji,
- zbierania opinii partnerów Programu na temat przebiegu jego realizacji,
- formułowania wniosków dotyczących zagrożeń w realizacji Programu, a także konieczności aktualizacji wskaźników i celów.

Nieprzeprowadzenie ww. analiz oraz niepodjęcie innych przewidzianych w Programie działań uniemożliwiło dokonanie przez Burmistrza oceny zmian w obszarze rewitalizacji w odniesieniu do celów określonych w Programie Rewitalizacji.

(akta kontroli str.: 343-346, 1461-1465)

2.3. W realizacji Programu Rewitalizacji występowały odstępstwa od przyjętych założeń.

Ze względu na brak dofinansowania zewnętrznego nie podjęto realizacji projektów, których realizatorem miał być Powiat Poddębicki: projektu pn. Utworzenie Centrum Rehabilitacji i Balneologii w ramach turystyki zdrowotnej w Poddębickim Centrum Zdrowia (planowana realizacja w okresie 2017 – 2019 roku) oraz projektu pn. Przystosowanie budynku Internatu w Poddębicach do pełnienia funkcji turystyki zdrowotnej – bazy noclegowej (planowana realizacja w okresie 2017 – 2018 roku). Gmina nie podjęła realizacji trzech projektów związanych z osiągnięciem celu strategicznego II – Rozwój infrastruktury edukacyjnej i sportowej o strategicznym kierunku działań: II.1. Podniesienie standardu wychowania przedszkolnego i szkolnego (podstawowego i gimnazjalnego), z uwrażliwieniem na dzieci i młodzież zagrożoną wykluczeniem⁶⁸.

Ponadto nie podjęto realizacji trzech projektów rewitalizacyjnych⁶⁹, a trzy inne projekty⁷⁰ w planowanym terminie zrealizowano tylko częściowo. Dla trzech projektów wystąpił znaczący wzrost ich wartości w stosunku do szacunkowych wartości określonych w Programie Rewitalizacji⁷¹.

(akta kontroli str.: 109-123, 450-468, 1457-1458)

Program Rewitalizacji stanowił, iż w przypadku zmiany wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów oraz wykreowania nowych projektów, Program miał być aktualizowany. Projekty odpowiadające na zidentyfikowane problemy miały być systematycznie przygotowywane w całym okresie wdrożeniowym. Ich zakres determinowany miał być: aktualnymi warunkami sytuacji społeczno-gospodarczej gminy oraz regionu, potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców obszaru rewitalizowanego, poziomem zaangażowania podmiotów lokalnych w planowane

⁶⁸ Był to podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. Przebudowa i rozbudowa Przedszkola w Poddębicach przy ul. Miłej 14/16 i dwa pozostałe projekty rewitalizacyjne pn. W Krainie Przedszkolaka (o planowanym terminie realizacji w okresie 2017 - 2018 roku) i pn. Lepszy start (o planowanym terminie realizacji w 2018 r.).

⁶⁹ Projekty: 1) Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej nr 111020E na odcinku od ul. Mickiewicza (droga powiatowa) do zjazdu na działkę 4/3 do Geotermii Poddębice, 2) Przebudowa i rozbudowa dróg dojazdowych do kompleksu geotermalnego: ul. Jałowcowa, ul. Kochanowskiego i ul. Polna, 3) POMAGAJMY SOBIE (planowany okres realizacji: 2017 – 2018 r.).

⁷⁰ 1) Rewitalizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego – Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Targowej 2, 2) Przebudowa/modernizacja hali sportowej i Gimnazjum w Poddębicach, 3) Powiązanie komunikacyjne dróg: wojewódzkiej nr 703 i krajowej nr 72 z centrum wodolecznictwa i rekreacji, obiektami Geotermii Poddębice oraz terenami inwestycyjnym gminy w zakresie: Przebudowa i rozbudowa ulicy Zielonej w Poddębicach na odcinku od granicy pasa drogowego drogi krajowej nr 72 do ul. Targowej oraz przebudowa i rozbudowa ul. Targowej na odcinku od ul. Mickiewicza do granicy miasta Poddębice – w części dotyczącej ul. Targowej realizowany od października 2020 r. (zgodnie z Programem Rewitalizacji (okres realizacji: 2017-2018).

⁷¹ 1) Przeciw wykluczeniu – Kraina Bez Barrier w Poddębicach - rewitalizacja kompleksu geotermalnego, 2) Przebudowa/modernizacja hali sportowej i Gimnazjum w Poddębicach, 3) Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej nr 111020E na odcinku od ul. Mickiewicza (droga powiatowa) do zjazdu na działkę 4/3 do Geotermii Poddębice.

działania, możliwościami budżetu gminy oraz dostępnością środków zewnętrznych. Zgodnie z zapisami Programu Rewitalizacji za aktualizację Programu Rewitalizacji komórką odpowiedzialną był Referat Funduszy Zewnętrznych Urzędu. Pomimo nie realizowania lub realizowania z opóźnieniem ww. projektów rewitalizacyjnych, wynikającym z ograniczonych możliwości budżetu gminy jako i dostępności dofinansowania zewnętrznego do czasu zakończenia kontroli, Urząd nie przeprowadził aktualizacji Programu Rewitalizacji.

(akta kontroli str.: 138)

2.4. Dla zrealizowanych i zakończonych projektów osiągnięto zakładane wskaźniki produktu i rezultatu.

W toku kontroli dokonano oględzin: stanu prac związanych z przebudową i rozbudową ul. Zielonej w Poddębicach⁷², termomodernizacji hali sportowej⁷³ i oględzin stanu wykonania obiektów w ramach projektu pn. Przeciw wykluczeniu – Kraina Bez Barrier w Poddębicach - rewitalizacja kompleksu geotermalnego. W przypadku dwóch pierwszych ww. zadań dokonano ich całkowitej realizacji. Prace zostały wykonane zgodnie z zakresem rzeczowym przedsięwzięć określonym w Programie Rewitalizacji i z dokumentacją wynikającą z opisu przedmiotu zamówień (kosztorysową, projektami wykonawczymi). W wyniku oględzin stanu wykonania obiektów w ramach rewitalizacji kompleksu geotermalnego stwierdzono, iż budynek główny Centrum Wodolecznictwa i Rekreacji wraz z kompleksem basenowym został ukończony, natomiast trwały prace wykończeniowe budynku Integracji Spotkań Osób Niepełnosprawnych. Ukończono także parking samochodowy na terenie kompleksu basenowego. Zakończone prace wykonano zgodnie z założeniami projektowymi obiektów.

(akta kontroli str.: 347-364, 1323, 1437-1444)

Program Rewitalizacji przewidywał kompleksowe rozwiązania problemów z obszaru rewitalizacji, a także wykraczającego poza ten obszar. Gmina, pomimo opóźnień w odniesieniu do okresów realizacji uwzględnionych w Programie realizowała projekty zarówno infrastrukturalne, środowiskowe jak i społeczne. Realizacja projektów rewitalizacyjnych z obszaru rewitalizacyjnego: pn. Przeciw wykluczeniu – Kraina Bez Barrier w Poddębicach - rewitalizacja kompleksu geotermalnego uzupełnia się z realizacją projektów infrastrukturalnych dotyczących przebudowy dróg z ww. obszaru. Podejmowane przez gminę zadania miały charakter kompleksowy. Dotyczyły one zarówno projektów infrastrukturalnych w tym także „Budowa teleinformatycznego systemu e-usług w Gminie Poddębice”; projektów środowiskowych, w tym termomodernizacja hali sportowej, a także społecznych, np. projektu „Siła motywacji”.

Realizacja projektów infrastrukturalnych wywiera wpływ na ogólną poprawę infrastruktury drogowej w tym poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, czy poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej nie tylko w obszarze rewitalizacyjnym, ale również i w odniesieniu do całego miasta. Realizacja projektów dotyczyła obszaru rewitalizacyjnego, natomiast realizacja projektów poza obszarem rewitalizacyjnym oddziaływała na sytuację z obszaru rewitalizacyjnego, i tak:

- realizacja projektu pn. Poprawa jakości życia osób niesamodzielnych, w tym szczególnie osób starszych, poprzez utworzenie DDOM (Dom Diennej Opieki

⁷² Wykonanego w ramach projektu pn. Powiązanie komunikacyjne dróg: wojewódzkiej nr 703 i krajowej nr 72 z centrum wodolecznictwa i rekreacji, obiektami Geotermii Poddębice oraz terenami inwestycyjnym gminy w zakresie: Przebudowa i rozbudowa ulicy Zielonej w Poddębicach na odcinku od granicy pasa drogowego drogi krajowej nr 72 do ul. Targowej oraz przebudowa i rozbudowa ul. Targowej na odcinku od ul. Mickiewicza do granicy miasta Poddębice.

⁷³ Wykonanej w ramach projektu pn. Przebudowa/modernizacja hali sportowej i Gimnazjum w Poddębicach.

Medycznej) przy NZOZ MOŻ-MED w Poddębicach miała znaczenie na osiągnięcie celu strategicznego IV – Aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizowanego,

- realizacja projektu pn. Aktywizacja osób bezrobotnych miała wpływ na osiągnięcie celu strategicznego IV o strategicznym kierunku działań IV.1. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez integrację społeczną osób zagrożonych wykluczeniem,
- realizacja projektu pn. Rodzina pod parasolem również miała wpływ na osiągnięcie ww. celu i strategicznego kierunku działań.

Podejmowane przez gminę zadania zapewniały zachowanie zasad komplementarności, koncentracji i kompleksowości, jednak bez przeprowadzenia pełnego monitoringu, nie można było określić skali zachodzących zmian.

Burmistrz wyjaśnił, iż: *realizacja dotychczasowych projektów rewitalizacyjnych, zgodnie z założeniami, zapewnia zachowanie zasad komplementarności, koncentracji i kompleksowości. Podjęte działania skupiają się w obszarze rewitalizacji, zmagają do zniwelowania zdefiniowanych wcześniej zjawisk negatywnych m. in. bezrobocia, przestępczości, starzenia się społeczeństwa, degradacji technicznej zabudowy, braku ładu przestrzennego oraz niskiego poziomu przedsiębiorczości. Fakt, iż realizacja projektów przesunęła się w czasie, a także pojawienie się pandemii koronawirusa, powodują trudność w zbadaniu ich efektów i kompleksowości. W ramach projektu „Siła motywacji” czy „Aktywizacja osób bezrobotnych” realizowane są działania zmierzające do zmniejszenia poziomu bezrobocia i ubóstwa. Projekt rewitalizacji kompleksu geotermalnego jest w trakcie realizacji, działania podejmowane w ramach dwóch w/w projektów, miały zapewnić kadrę na potrzeby kompleksu. Dzięki projektom mającym wpływ na poprawę infrastruktury drogowej, poza zwiększeniem bezpieczeństwa, poprawą ładu przestrzennego, istotnym efektem jest stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości. W konsekwencji rewitalizacji kompleksu geotermalnego i dużego zapotrzebowania na usługi rekreacyjne i rehabilitacyjne, ma szansę rozwinąć się również działalność pomocnicza, na terenie kompleksu zlokalizowane zostaną co najmniej dwa przedsiębiorstwa oraz powstanie 26 miejsc pracy.*

Gmina Poddębice na tym etapie nie stwierdziła, aby brak realizacji niektórych projektów miał negatywny wpływ na wzajemne powiązanie oraz osiągnięcie efektu synergii i synchronizację efektów ich oddziaływania na sytuację kryzysową na obszarze rewitalizacji.

W ocenie Gminy Poddębice brak realizacji projektów rewitalizacyjnych, zaplanowanych do realizacji przez Powiat Poddębicki może mieć wpływ na wzajemne powiązanie oraz osiągnięcie efektu synergii. Wymaga to jednak zbadania, za pośrednictwem wskaźników, wyznaczników osiągniętych celów. Pomiar wskaźników na poziomie konkretnych projektów wskazuje, iż zaplanowane efekty zostały osiągnięte. Poza zmianami społeczno-gospodarczymi, które są skutkiem pandemii koronawirusa, w obszarze rewitalizacji realizowane są działania, projekty nie zdefiniowane na etapie tworzenia Programu Rewitalizacji. To m. in. działania w obszarze edukacji przedszkolnej, działania w obszarze ochrony zdrowia. Być może efekty działania tych podmiotów wzmocnią efekty rewitalizacji, przyczynią się do zmniejszenia negatywnych skutków niezrealizowania niektórych projektów. Zrealizowane do chwili obecnej przedsięwzięcia oddziałują na cały obszar rewitalizacji, część przedsięwzięć nie miała całościowego charakteru, z uwagi na ich realizację w ograniczonym zakresie.

(akta kontroli str.: 38-144, 450-468, 1470-1472)

Brak corocznego porównania wskaźników monitorowania ujętych w Programie Rewitalizacji uniemożliwiało dokonanie oceny osiągniętych celów rewitalizacji oraz

planowanego efektu rewitalizacji. W konsekwencji, brak było możliwości określenia zakresu w jakim działania zrealizowane w ramach Programu Rewitalizacji ograniczyły negatywne zjawiska występujące na obszarze rewitalizacji.

Burmistrz wyjaśnił, że: *Na obecnym etapie nie można ustalić na ile wyeliminowano bądź ograniczono negatywne zjawiska na obszarze zdegradowanym. Gmina Poddębice, by móc zmierzyć w jakim stopniu osiągnięto zaplanowane w Programie Rewitalizacji cele rewitalizacji oraz planowany efekt rewitalizacji musi dokonać pomiaru wskaźników, którymi posłużono się na etapie tworzenia Programu. Do chwili obecnej nie wykonano międzyokresowego pomiaru. Zaplanowano to dopiero po zakończeniu 2020 roku. Na koniec 2020 roku zaplanowano zakończenie kluczowego dla Programu projektu „Przeciw wykluczeniu – Kraina Bez barier w Poddębicach – rewitalizacja kompleksu geotermalnego”. Obecnie projekt wchodzi w ostateczną fazę. Uruchomienie obiektu i zatrudnienie zaplanowano na maj 2021 roku, o ile oczywiście sytuacja pandemiczna w kraju na to pozwoli. Zaplanowane cele i efekty na poziomie poszczególnych projektów zostały osiągnięte. Podkreślenia wymaga fakt, iż pomiar wskaźników po 2020 roku, może nie oddawać efektywności wcześniej zaplanowanych i zrealizowanych działań. Na przestrzeni ostatnich miesięcy pandemia koronawirusa wywarła istotny wpływ na sytuację społeczno-gospodarczą. Wywołała wiele niekorzystnych zjawisk, m.in. zwiększony poziom bezrobocia, pojawienie się niekorzystnych zjawisk społecznych, zjawiska obserwowane na poziomie kraju, mogą znaleźć odzwierciedlenie na obszarze rewitalizacji.*

(akta kontroli str.: 134-137, 346-364, 1461-1465, 1470-1472)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Burmistrz, wbrew założeniom Programu, nie monitorował realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Powołany przez Burmistrza Zespół ds. Monitoringu, nie realizował poniższych zadań ustanowionych w Programie Rewitalizacji i Zarządzeniu Burmistrza nr 161/2017:
 - porównywanie osiągniętych wskaźników rezultatu w odniesieniu do celów całego Programu Rewitalizacji,
 - zbieranie opinii partnerów Programu na temat przebiegu jego realizacji,
 - formułowanie wniosków dotyczących zagrożeń w realizacji Programu, a także konieczności aktualizacji wskaźników i celów.

Zgodnie z Programem Rewitalizacji monitoring realizacji Programu miał być prowadzony na poziomie realizacji poszczególnych projektów, tj. na poziomie produktów i rezultatów poszczególnych projektów oraz w układzie całościowej oceny postępów Programu. Jego celem było zapewnienie zgodności realizacji Programu z wcześniej ustalonymi założeniami i celami. Wyniki monitoringu miały być zaś przedstawiane w formie rocznych sprawozdań.

Burmistrz wyjaśnił, iż: *Zespół ds. Monitoringu nie dokonał porównania osiągniętych wskaźników. Zobowiązany został do dokonania analizy w możliwie najszybszym terminie. Porównanie wskaźników zaplanowano po zakończeniu 2020 roku. Zespół ds. Monitoringu nie zbierał opinii dotyczących programu nt. przebiegu jego realizacji, zaplanowano to po 2020 roku. Zespół ominął analizę informacji pod kątem zapewnienia zgodności realizacji projektów z wcześniej stwierdzonymi założeniami, nie mniej Burmistrz Poddębic jest w posiadaniu w/w informacji. Nie formułowano wniosków dotyczących realizacji bądź zagrożeń w realizacji Programu. Burmistrz Poddębic ma świadomość konieczności poprawy działania komitetu Monitoringu, stąd zaplanowano udział jego członków w specjalistycznych szkoleniach, na których organizację czekamy od kilku miesięcy.*

(akta kontroli str.: 134-137, 346-364, 1461-1465)

Brak przeprowadzenia corocznego porównania wskaźników osiągania celów Programu Rewitalizacji uniemożliwiało dokonanie oceny postępów realizowanego Programu i ewentualne wprowadzanie we właściwym czasie odpowiednich działań lub zmian.

2. Burmistrz, pomimo niezgodności Programu z założeniami w realizacji projektów rewitalizacyjnych⁷⁴, nie przeprowadził jego aktualizacji.

Burmistrz wyjaśnił, iż gmina nie dokonywała aktualizacji Programu Rewitalizacji ponieważ zmiany, które wystąpiły w projektach nie mają wpływu na osiągnięcie założonych w Programie celów. Zmiany w zakresie terminów realizacji nie wykraczają poza ramy czasowe Programu, wobec czego w ocenie Gminy Poddębice nie zachodzi konieczność aktualizacji Programu. Zmienione wartości wynikają z faktu, iż zakładane w Programie koszty szacowane były na podstawie szacunków, bądź kosztorysów z 2016 roku. Na etapie realizacji projektów aktualizowano koszty. Dla części już zakończonych projektów znane są ostateczne wartości zrealizowanych przedsięwzięć. W przypadku projektów, których realizacja nie rozpoczęła się gmina podejmuje próby pozyskania dofinansowania na ich realizację. Wobec czego uznano za niezasadne aktualizowanie programu w tym zakresie. Projekty rewitalizacyjne zgłoszone przez Powiat Poddębicki nie są realizowane, nie dokonano aktualizacji i wykreślenia projektów ponieważ wskazany partner – realizator nie zgłosił woli zaniechania realizacji projektu. Gmina do chwili obecnej zrealizowała i realizuje głównie projekty infrastrukturalne, to m.in. dzięki powstałej infrastrukturze mają zostać osiągnięte cele społeczne założone w Programie Rewitalizacji, wobec czego zaplanowano przeprowadzenie badań osiągnięcia celów i wskaźników na poziomie programu w latach 2020-2021, a wówczas ewentualną aktualizację programu. Aktualizacja Programu Rewitalizacji jest skomplikowaną i długotrwałą procedurą, wymaga poza przeprowadzeniem diagnozy, zmiany zapisów programu, w konsekwencji aktualizacji oceny oddziaływania na środowisko oraz weryfikacji przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Łódzkiego, na którego listę pozytywnie zweryfikowanych programów, został wpisany. Wobec czego nie jest zasadnym aktualizacja programu w przypadku zmian niemających wpływu na jego główne założenia. Burmistrz wyjaśnił również, że w ocenie Gminy Poddębice niezrealizowanie projektów będzie miało wpływ na osiągnięcie założonego celu strategicznego II. Jedynie projekt „W krainie przedszkolaka” obarczony jest takim ryzykiem. W chwili obecnej Projekt „Przebudowa i rozbudowa Przedszkola Publicznego w Poddębicach przy ul. Miłej 14/16” oraz „Lepszy start” są przedmiotem ponownie złożonych wniosków o dofinansowanie, dlatego też nie można przesądzać o zaniechaniu ich realizacji. Z uwagi na fakt, iż edukacja przedszkolna stanowi zadanie własne gminy, Burmistrz Poddębic posiada informacje nt. działań podejmowanych w obszarze rewitalizacji przez inne podmioty. Istnieje zatem duże prawdopodobieństwo, że pomimo ewentualnego braku realizacji przedsięwzięć, zakładany cel rewitalizacji zostanie osiągnięty.

⁷⁴ Gmina nie podjęła realizacji trzech projektów związanych z osiągnięciem celu strategicznego II – Rozwój infrastruktury edukacyjnej i sportowej o strategicznym kierunku działań: II.1. Podniesienie standardu wychowania przedszkolnego i szkolnego (podstawowego i gimnazjalnego), z uwrażliwieniem na dzieci i młodzież zagrożoną wykluczeniem. Nie podjęto realizacji projektów, których realizatorem miał być Powiat Poddębicki, tj. projektu pn. Utworzenie Centrum Rehabilitacji i Balneologii w ramach turystyki zdrowotnej w Poddębickim Centrum Zdrowia oraz projektu pn. Przystosowanie budynku Internatu w Poddębicach do pełnienia funkcji turystyki zdrowotnej – bazy noclegowej. Ponadto nie podjęto realizacji trzech projektów rewitalizacyjnych w planowanym okresie w Programie Rewitalizacji, a w trzech przypadkach w planowanym terminie zrealizowano częściowo projekty. W przypadku trzech projektów rewitalizacyjnych wystąpił znaczący wzrost wartości projektów w odniesieniu do szacunkowych wartości określonych w Programie Rewitalizacji.

NIK dostrzega skomplikowaną procedurę aktualizacji Programu Rewitalizacji, jednakże uznaje, że niepodjęcie realizacji pięciu projektów⁷⁵, wystąpienie opóźnień w rozpoczęciu realizacji trzech projektów rewitalizacyjnych⁷⁶, czy niepełna realizacja projektów⁷⁷ w terminach przewidzianych Programem, uzasadniają podjęcie przez gminę działań dostosowujących Program Rewitalizacji do faktycznych możliwości prowadzenia prac rewitalizacyjnych.

(akta kontroli str.: 138, 450-468, 1457-1465)

OCENA CZĄSTKOWA

Przyjęty w Programie Rewitalizacji system monitoringu i ewaluacji pozwalał na dokonanie oceny stopnia zachodzących zmian na obszarze rewitalizacji. Powołany przez Burmistrza Zespół ds. Monitoringu jednak nie w pełni realizował przyjęty w Gminie system monitoringu i ewaluacji Programu. Działania ograniczyły się do pomiarów wskaźników rezultatu na poziomie projektów rewitalizacyjnych. Nie przeprowadzono badań w zakresie corocznego porównania wskaźników osiągania celów Programu Rewitalizacji, przez co niemożliwe było dokonanie oceny postępów i zachodzących zmian w obszarze rewitalizacji. Gromadzone informacje dotyczyły tylko danych w zakresie realizowanych projektów. Mimo wystąpienia przesłanek do aktualizacji Programu, m.in. z powodu odstępstw realizacji projektów od terminów ustalonych z przyjętym harmonogramem, nie dokonano aktualizacji Programu. Na poziomie realizacji projektów osiągnięto w zakończonych przedsięwzięciach zakładane wskaźniki rezultatu. Jednak z uwagi na brak pomiaru wskaźników monitorowania w odniesieniu do celów Programu Rewitalizacji nie można było ocenić czy osiągnięto zakładane efekty w procesie rewitalizacji. Podejmowane dotychczas przez gminę zadania miały wpływ na zachowanie zasad komplementarności, koncentracji i kompleksowości. Brak przeprowadzenia pełnego monitoringu, uniemożliwił określenie stopnia zachodzących zmian.

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Zapewnienie realizacji zasady partycypacji społecznej na wszystkich etapach realizacji Programu.
2. Podjęcie działań na rzecz systematycznego monitorowania wdrażania Programu oraz realizacji celów przyjętych w Programie w sposób w nim wskazany.
3. Przeprowadzenie analizy realizacji Programu Rewitalizacji pod kątem jego aktualizacji.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

⁷⁵ „Przebudowa i rozbudowa Przedszkola w Poddębicach przy ul. Milej 14/16”, „W Krainie Przedszkolaka”, „Lepszy start”; brak realizacji projektów, których realizatorem miał być Powiat Poddębicki, tj. projektu pn. Utworzenie Centrum Rehabilitacji i Balneologii w ramach turystyki zdrowotnej w Poddębickim Centrum Zdrowia oraz projektu pn. Przystosowanie budynku Internatu w Poddębicach do pełnienia funkcji turystyki zdrowotnej – bazy noclegowej.

⁷⁶ „Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej nr 111020E na odcinku od ul. Mickiewicza (droga powiatowa) do zjazdu na działkę 4/3 do Geotermii Poddębice”, „Przebudowa i rozbudowa dróg dojazdowych do kompleksu geotermalnego: ul. Jałowcowa, ul. Kochanowskiego i ul. Polna”, „POMAGAJMY SOBIE”

⁷⁷ 1) Rewitalizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego – Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Targowej 2, 2) Przebudowa/modernizacja hali sportowej i Gimnazjum w Poddębicach, 3) Powiązanie komunikacyjne dróg: wojewódzkiej nr 703 i krajowej nr 72 z centrum wodolecznictwa i rekreacji, obiektami Geotermii Poddębice oraz terenami inwestycyjnym gminy w zakresie: Przebudowa i rozbudowa ulicy Zielonej w Poddębicach na odcinku od granicy pasa drogowego drogi krajowej nr 72 do ul. Targowej oraz przebudowa i rozbudowa ul. Targowej na odcinku od ul. Mickiewicza do granicy miasta Poddębice – w części dotyczącej ul. Targowej realizowany od października 2020 r.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 11 stycznia 2021 r.

Kontroler
Arkadiusz Kałużny
Starszy inspektor k. p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
podpis

.....
podpis

